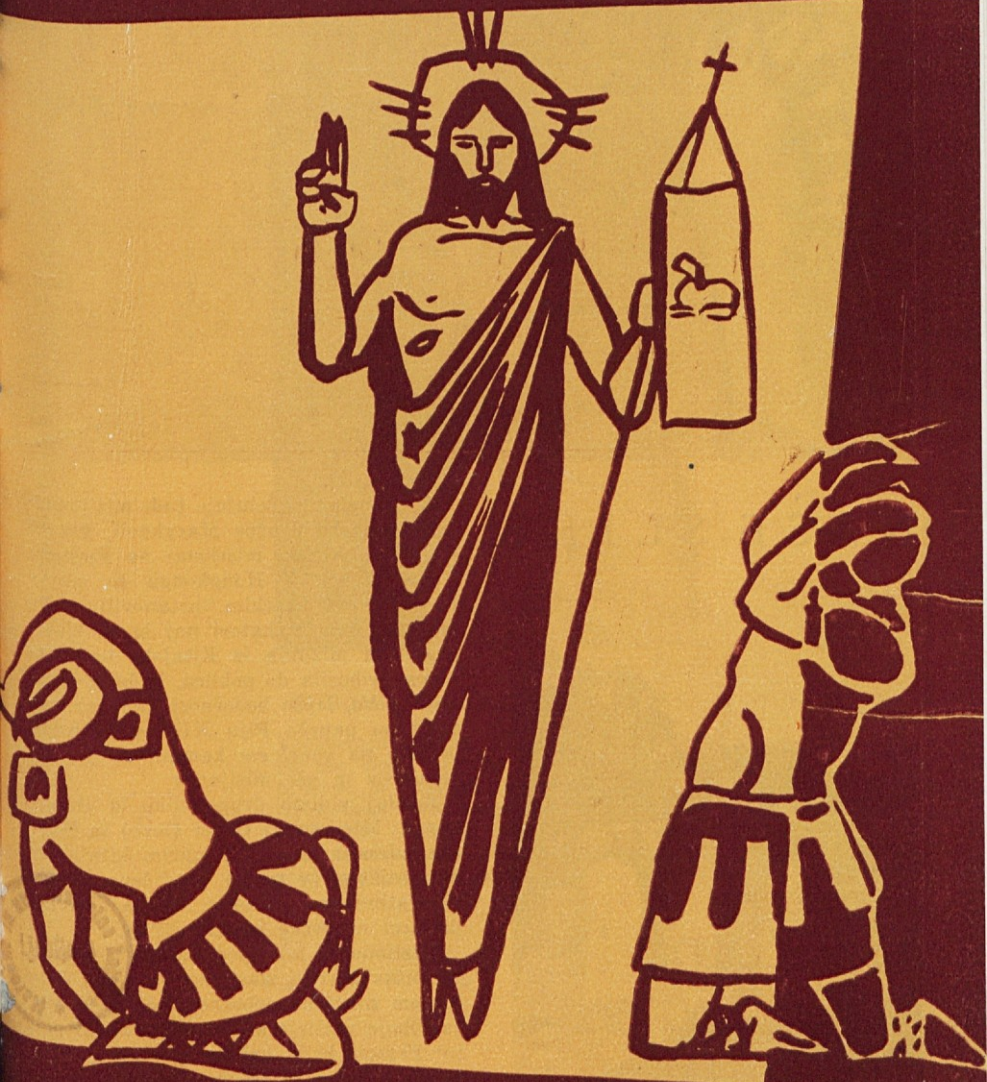

KATOLIZKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

XXX. - 4. - APRIL - 1956

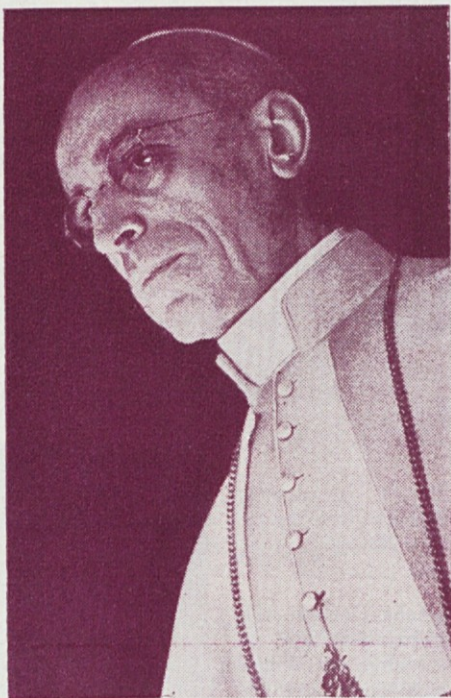
NAŠE SLIKE

V Hongkongu delujejo tudi misijonarji misijonske družbe Maryknoll, katere član je slovenski misijonar na Formozi Franc Rebol. V Hongkongu so maryknolci pred kratkim ustanovili novo tehnično šolo, v kateri naj bi se zlasti begunska mladina iz Kitajske in Vietnama priborila do poklica, ki bi ji omogočil novo, lepšo bodočnost. Šolo so nazvali po papežu Piju XII, o katerem beremo na vogelnem kamnu, da je oče beguncev in oče misijonov.

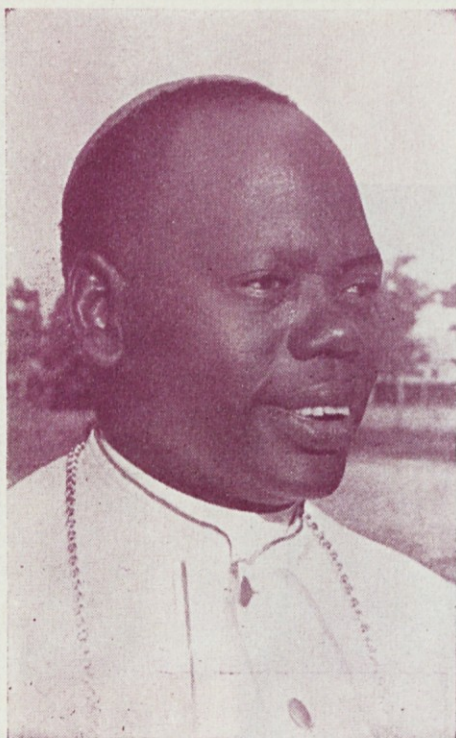
Spodaj vidimo drugo sliko iz Hongkonga: Misijonarja Geder (levo) in Majcen (desno) skupaj s starim kitajskim duhovnikom (v sredi) pred lepo skupino Fatimskega prizora: Marija s tremi pastirci in ovčke spodaj.

Misijonarji zelo pospešujejo češčenje fatimske Marije, zlasti ker je s tem češčenjem združena pobožnost rožnega venca. Oboje razširja zelo uspešno znani pater Peyton, ki že več kot dve leti potuje iz ene misijonske dežele v drugo.

MOLIMO ZA NAŠEGA PAPEŽA!

Vsemogočni, večni, Bog, na čigar sklepu vse sloni, ozri se milostno na naše prošnje in nam po svoji dobroti ohrani izvoljenega vrhovnega pastirja, da bo krščansko ljudstvo, ki ga vlada po tvojem naročilu, pod tako vzvišenim vrhovnim poglavarjem rastlo v zasluženju svoje vere.

V Črni Afriki misijonska Cerkev najbolj cvete. Šele pred nekaj desetletji pa se je začelo delati na veliko za domačinske duhovniške in misijonske poklice, katerih najlepši in najpotrebnejši sad naj bi bila domača hierarhija, črni škofje in nadškofje, in zakaj ne — tudi kardinali, kar pred nedavnim belim katoličanom še nikakor ne bi šlo v glavo, a danes postaja svetla resničnost, tako da vsak čas lahko pričakujemo za kitajskim in indijskim kardinalom tudi črnosega, ki bi pri kakih papeških volitvah prav tako kandidiral za Kristusovega namestnika na zemlji kakor vsi drugi člani svetega zbora. — Na teh dveh slikah vidimo dva nova afriška škofa. Zgoraj škof Irenej Dud, apostolski vikar iz Rumbeka v Sudanu, kjer je deloval Knoblehar s svojimi. Posvetil ga je apostolski delegat Knox dne 20. novembra 1955. Tu desno vidimo škofa Etoga, ki je pomožni

škof iz Yaunde v Kamerunu. Posvečen je bil 30. novembra v prisotnosti 75.000 črnih katoličanov. Molimo, da bi domači nadpastirji sveto Cerkev čim bolj domače približali svojemu ljudstvu in da bi vzgojili čim več domačih duhovnikov.

K temu visokemu cilju: vzgoji domačega klera in hierarhije tudi Slovenci doprinašamo svoj delež, pred vsem z delom naših dveh rojakov Maksimilijana Jezernika in Rafka Vodeba, ki sta podravnatelja najvišjega vzgojnega zavoda za domače duhovnike v Rimu, Propagandnega Kolegija, kjer je notranjih gojencev 240, zunanjih pa še 242, ki pripadajo 46 različnim narodnostim. Skoraj vsi črni škofje so bili gojenci tega zavoda. — Drugi način našega sodelovanja pri vzgoji domačega klera pa je denarna pomoč ta entiranim in duhovno globokim domačinom, kot beremo o enem, prav v tej številki, ki njega študij v Turinu vzdržuje dobrotnica mrs. Ciber.

V Leopoldville, glavnem mestu Belgijskega Konga, kjer delujeta tudi naša dva brata Kerševana, so proslavili katoliški materinski dan z velikimi slo-

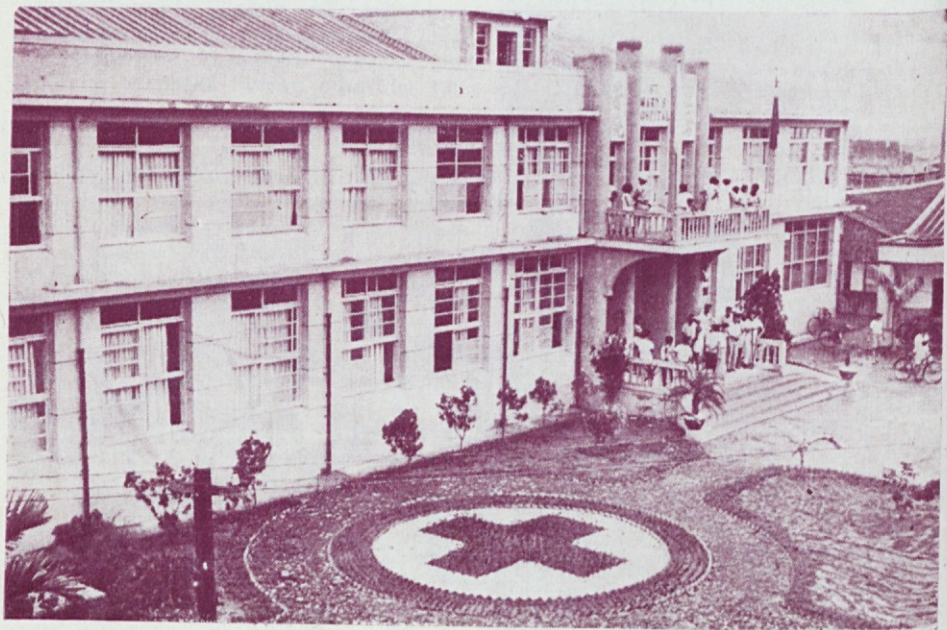
vesnostmi. Tu vidimo zbrane matere, pred katerimi rajajo njih hvaležne hčerke. — Spodaj v istem Leopoldville-ju veliki telovadni nastop katoliške mladine.

Uradna papeška misijonska agencija Fides, katere tedenska poročila in slike prejemajo tudi „Katoliški misijoni“, je svojim številnim odjemalcem po vsem svetu poslala tudi tile dve lepi fotografiji misijonske bolnišnice na Formozi, ki so jo patri kamilijanci zgradili pred vsem po zaslugi našega misijonskega zdravnika dr. Janeza Janeža, ki je v tej bolnici glavni zdravnik-kirurg. Med tem so za to stavbo zgradili še eno, ki bo služila pred vsem obolelim beguncem. Druge posnetke te bolnice in one za begunce so „Katoliški misijoni“ že objavili, ko so jih prejeli naravnost od dr. Janeža.

Škoda, da Slovenci v misijonih danes ne vzdržujemo nobene misijonske bolnišnice, kakor so jo bile imele slovenjebistriške šolske sestre v Čaotungu na Kitajskem in ki jo je vodil dr. Janež. Tako danes ta naša predragocena laična misijonska moč deluje v misijonu italijanskih kamilijancev, ki sicer delajo za isto božje kraljestvo, a vendar kot zastopniki drugega naroda na Kristovi fronti

Žrtev rdečega terorja na Kitajskem, misijonski škof v Laohokowu, ki so ga kitajski komunisti v dolgoletni ječi tako izmučili, da je tehtal, ubogi starček, sa-

mo 35 kilogramov, ko so ga lani izpu-
stili. Na gornji sliki ga vidimo v Hong-
kongu, spodaj pa ob srečanju s tajnikom
Propagande mons. Sigismondiem v Rimu.

Tanda Gambar

(SELURUH INDONESIA)

Partai-partai Politik / Organisasi dan / Kumpulan Pemilih yang pakai Nama / Perserangan yang mengikuti Pemilihan Umum 1955

D.P.R. & KONSTITUANTE

SELURUP-DAN (DUTA NEGARA 62, 61)

COPYRIGHT 1955

1 Partai Kebangkitan Bangsa (PKB)	134 Partai Buruh Indonesia (PBI)	27 Partai Buruh (PB)	42 Partai Buruh (PB)	58 Partai Buruh (PB)	74 Partai Buruh (PB)	90 Partai Buruh (PB)
2 Partai Buruh (PB)	135 Partai Buruh (PB)	27a Partai Buruh (PB)	43 Partai Buruh (PB)	59 Partai Buruh (PB)	75 Partai Buruh (PB)	91 Partai Buruh (PB)
3 Partai Buruh (PB)	136 Partai Buruh (PB)	28 Partai Buruh (PB)	44 Partai Buruh (PB)	60 Partai Buruh (PB)	76 Partai Buruh (PB)	92 Partai Buruh (PB)
4 Partai Buruh (PB)	137 Partai Buruh (PB)	29 Partai Buruh (PB)	45 Partai Buruh (PB)	61 Partai Buruh (PB)	77 Partai Buruh (PB)	93 Partai Buruh (PB)
5 Partai Buruh (PB)	138 Partai Buruh (PB)	30 Partai Buruh (PB)	46 Partai Buruh (PB)	62 Partai Buruh (PB)	78 Partai Buruh (PB)	94 Partai Buruh (PB)
6 Partai Buruh (PB)	139 Partai Buruh (PB)	31 Partai Buruh (PB)	47 Partai Buruh (PB)	63 Partai Buruh (PB)	79 Partai Buruh (PB)	95 Partai Buruh (PB)
7 Partai Buruh (PB)	140 Partai Buruh (PB)	32 Partai Buruh (PB)	48 Partai Buruh (PB)	64 Partai Buruh (PB)	80 Partai Buruh (PB)	96 Partai Buruh (PB)
8 Partai Buruh (PB)	141 Partai Buruh (PB)	33 Partai Buruh (PB)	49 Partai Buruh (PB)	65 Partai Buruh (PB)	81 Partai Buruh (PB)	97 Partai Buruh (PB)
9 Partai Buruh (PB)	142 Partai Buruh (PB)	34 Partai Buruh (PB)	50 Partai Buruh (PB)	66 Partai Buruh (PB)	82 Partai Buruh (PB)	98 Partai Buruh (PB)
10 Partai Buruh (PB)	143 Partai Buruh (PB)	35 Partai Buruh (PB)	51 Partai Buruh (PB)	67 Partai Buruh (PB)	83 Partai Buruh (PB)	99 Partai Buruh (PB)
11 Partai Buruh (PB)	144 Partai Buruh (PB)	36 Partai Buruh (PB)	52 Partai Buruh (PB)	68 Partai Buruh (PB)	84 Partai Buruh (PB)	100 Partai Buruh (PB)
12 Partai Buruh (PB)	145 Partai Buruh (PB)	37 Partai Buruh (PB)	53 Partai Buruh (PB)	69 Partai Buruh (PB)	85 Partai Buruh (PB)	101 Partai Buruh (PB)
13 Partai Buruh (PB)	146 Partai Buruh (PB)	38 Partai Buruh (PB)	54 Partai Buruh (PB)	70 Partai Buruh (PB)	86 Partai Buruh (PB)	102 Partai Buruh (PB)
14 Partai Buruh (PB)	147 Partai Buruh (PB)	39 Partai Buruh (PB)	55 Partai Buruh (PB)	71 Partai Buruh (PB)	87 Partai Buruh (PB)	103 Partai Buruh (PB)
15 Partai Buruh (PB)	148 Partai Buruh (PB)	40 Partai Buruh (PB)	56 Partai Buruh (PB)	72 Partai Buruh (PB)	88 Partai Buruh (PB)	104 Partai Buruh (PB)
16 Partai Buruh (PB)	149 Partai Buruh (PB)	41 Partai Buruh (PB)	57 Partai Buruh (PB)	73 Partai Buruh (PB)	89 Partai Buruh (PB)	105 Partai Buruh (PB)

San Francisco, 18. II. 1956.

SLOVENSKI MISIJONSKI ZVEZI

Dragi Rev. gospod Lado Lenček C. M.!

Hvala za voščila in kratko poročilo z dne 13. XII. 1955. Redko se oglašam — večino zadev opravi točno Vaš sobrat Rev. K. Wolbang — delo Zveze teče naprej; darežljivost misijonskih prijateljev omogoča nekatere najnujnejše podpore našim misijonarjem. Dal Bog, da bi se število teh prijateljev znatno pomnožilo. Potrebe rastejo; zdi se, da v glavnem nosi Amerika misijonstvo; je prav: Amerika je Bogu veliko dolžna! Pozdravljam vse delavce in pomočnike pri Sl. mis. Zvezi. Naj jim Gospod povrne, kar so za Njegovo kraljestvo naredili — in naj v tem letu s prenovljeno vnemo gredo na delo.

† GREGORIJ ROŽMAN

VELIKONOČNI UTRINKI

Če ste torej vstali s Kristusom, iščite stvari ki so od zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na božji desnici.

(Iz berila na Veliko soboto.)

Po noči Kristusovega vstajenja smo vsi krščeni vstali in vstajamo vsak dan in po vsakem padcu. Naša domovina je zgoraj in pri Bogu je naše srce.

To, kar je zgoraj, Bog sam, pa je za vse ljudi. Naša naloga je, vse brate pripeljati s seboj. „Pojdite in učite!“ nam je ukazal Zveličar. „Pridi k nam Tvoje kraljestvo,“ nas je naučil moliti. Spremenil nas je v organe svojega Skrivnostnega Telesa in dokler smo živi, moramo delovati.

„Pojdite in učite!“ Tudi če ne odidemo v stare poganske dežele, smo misijonarji in tudi če ne pridigamo, moramo učiti. Nevednost je grozna in se širi kot epidemija. Ljudje, ki jim Cerkev na krožniku ponuja „stvari od zgoraj“, iščejo rajši te, ki so na zemlji in trgajo modrost iz poganskih zalog antike in sodobnosti. Tudi mi marsikaj sprejememo

K sliki levo: V Indoneziji je nad 100 strank predložilo svoje kandidate pri zadnjih volitvah. Ker pa je tam še veliko nepismenih, so si stranke nadele vsaka svoj znak. V 4 koloni, tretji od spodaj gori, je znak katoliške stranke: rožni venec zložen v oblik srca. Ta stranka je dobila več glasov in poslancev kot so upali. (Glej pismo str. 246.)

od njih in se premalo učimo, da bi mogli učiti; preslabotna je naša vera, da bi mogla prehajati na druge; preleni smo, da bi naše molitve spremljale misijonarje na daljnih potih za dušami.

„Pridi k nam Tvoje kraljestvo!“ Zemlja se je skrčila v eno samo veliko deželo; človeštvo je kot eno samo številno pleme. Ignacijevi dve zastavi sta vedno bolj vidni. Satanov tabor ima velike uspehe; vemo pa tudi, da za božje kraljestvo ni preprek: ne brezbožna zakonodaja, ne železna zavesa, ne poganški nacionalizmi. Premalo pa se zavedamo, da smo vsako uro in na vsakem kraju soodločujoči borci na tej fronti; vsako naše dejanje je v pomoč enemu ali drugemu taboru — ne da bi vedeli ali videli, kje, kdaj in kako: duhovni svet ni zemljepisno razmerjen. Eden velikih sodobnih vidcev tega sveta je bil Bernanos. Svojemu podeželskemu župniku daje v usta tele besede: „Semena zla in semena dobre brega leté vsepovsod... Naši skriti grehi zastrupljajo zrak, ki ga drugi vdihavajo, in nekateri zločin, katerega klico kdo nevede nosi, ne bi brez tega vira zlosti nikoli dozorel v plod... Mislim, da ne bi mogli ostati pri življenju, ko bi nam Bog dal jasno spoznanje solidarnosti, ki nas v dobrem in v zlu druží z ostalimi.“

Solidarnost v dobrem — solidarnost v zlu: kdor se ne vraste v skrivnostno Kristusovo Telo, ta se vraste v telo greha. To je en zaključek. Drugi je tale: rast obeh teles je odvisna od tvoje rasti; tvoje odločitve — tudi najbolj skrita dejanja — so semena, ki jih vdihavajo duše drugih. Tudi zato je res, da „moremo privezani na posteljo rešiti več duš, kot če odpotujemo na daljne in neznane otoke“.

Pa še bolj otipljivo lahko pokažem, kako je od življenja vsakega izmed nas odvisna tudi usoda misijonskih dežel. Iz razgovora s škofom Blomjousom, ki vodi pokrajine južno od Viktorijinega jezera v vzhodni Afriki, posnemamo, da je največja prepreka za širjenje vere pomanjkanje duhovnikov; da se vrača 75% domačih vseučiliščnikov iz Anglije rdečih ali vsaj rdečkastih; da črnci ne morejo spoznati krščanstva niti v Evropi, niti v Ameriki, niti pri belih kristjanih v Afriki. Enako je s Kitajci, Japonci, Indijci.

Pomanjkanje duhovnikov, komunistični uspehi, zmateralizirano življenje kristjanov — to so sadovi naših očetov in našega rodu. O vsem tom odločava ti in jaz; mi vsi.

Zamislimo se ob Vstajenju.

Pot Vstalega v Emavs nam je zgled. Spremljati moramo bližnjega, mu odpirati oči o Odrešeniku, oznanjati z besedo in dejanjem „pokoro ter odpusčenje grehov med vsemi narodi“, deliti z brati stvari, ki so na zemlji in jim pomagati do tistih, ki so od zgoraj. Vse to pa združeni s Kristusom v milosti in v molitvi. Ako bo tako naše „življenje skrito s Kristusom v Bogu,“ bomo z vsem bitjem razumeli, kako je „bilo potrebno, da je Kristus trpel“ a ne le Zveličar. temveč Kristus v celoti, katerega udje smo. Potrebno je, da trpimo za svoje in za drugih zveličanje, da tako vsi gremo v Kristusovo slavo, ki je tudi naša slava.

Prof. Alojzij Geržinič

KAJ IN ZAKAJ MISIJONI

(Govor na tržaškem radiu na Misijonsko nedeljo 1955.)

Kaj so misijoni in zakaj misijoni — to more prav razumeti človek le v luči vere. „Živa vera luč nam da...“

Kdor veruje v božanstvo Kristusovo in v poslanstvo njegove Cerkve, razume, da mora Cerkev osvojiti svet Kristusu, da mora svetu dati Kristusa.

Svet Kristusu, Kristusa svetu! To je rešitev sodobnega in bodočega človeštva. Nosilci Kristusa v svet, Kristonosci, apostoli, misijonarji, so največji dobrotniki človeštva, ker mu prinašajo Rešitev.

Svet Kristusu, Kristusa svetu — na dveh področjih, z dvojno akcijo: Tam, kjer je Kristusova Cerkev že razširjena, pa je življenje razkristjanjeno, deluje Cerkev z rednim dušnim pastirstvom s pomočjo Katoliške akcije in drugih apostolskih organizacij, za ponovno osvojitve sveta Kristusu. — Tam, kjer Cerkev še ni dovolj razširjena, kjer krščanstva še skoraj ni, deluje Cerkev z misijonskim delom, s pomočjo misijonske akcije v misijonskem zaledju, da se osvoji še nekrščanski svet Kristusu.

Če je prva akcija, spet pokristjaniti razkristjanjeno krščanstvo, prevažna in nad vse aktualna, saj gre za petino človeštva, ki naj osvoji ostale štiri petine Kristusu —, pa je vendar prav problem te osvojitve, problem misijonske akcije nič manj važen in aktualen.

Prvič: — Gre za velikansko večino človeštva, ki je bila istočasno z nami katoličani odrešena. Zakaj bi morala večina človeštva čakati 2000 let na dobroto, ki jo ima manjšina že prav tako dva tisoč let, celo maloštevilni slovenski narod že nad 1000 let?! Ali ni tu mesto za razmišljanje ne le zahteve ljubezni, ampak tudi pravičnosti?

Drugič: — Tisočmilijonske množice nekrščanskih narodov zapadajo vedno bolj vplivom krščanstvu in Cerkvi ne le tujih, ampak celo nasprotnih ideologij. Petstomilijonska Kitajska nam je dovolj zgovoren in žalosten primer za to. Veliko lažje je, osvojiti svet Kristusu, dokler je ta svet še poganski, kakor ga pa najprej šele reševati iz okov antikristovih in šele potem ga pokristjaniti. Zato Cerkev, katoličani ne moremo, ne smemo čakati. Čas deluje v prid nasprotniku, zmoti in zablodi. Delajmo, dokler je dan! Misijonsko akcijo je treba bistveno pomnožiti in pospešiti, da ne bomo prepozni!

Tretjič: — Misijonska akcija je nujno potrebna samoobrambna akcija. Če kje izbruhne požar, se ljudje trudijo, da ga vsaj omeje. Če se

pojavi na telesu rak, ga je treba čim prej izrezati, da se ne razširi in ne uniči bistvenih delov organizma in s tem življenja samega. Danes trpi telo krščanstva na raku grobega materializma. Dokler le-ta po telesu človeške skupnosti še ni zelo razširjen, je še upanje, da ga v samem žarišču, med nami, zadušimo in se tako ohranimo. Če pa se bolezen razjem“, ki je samo v zadnji poslovni dobi zbral pri rojakih po vsem svetu 4000 dolarjev, kar je sicer le skromna, preskromna pomoč številnim našim zastopnikom na misijonski fronti Kristusovi, zlasti če pomislimo širi na vse telo, kdo jo bo še mogel zaustaviti in rešiti bolnika pred propadom? Misijonske postaje po naseljih, misijonske univerze po mestih, misijonska kulturna akcija v inteligenčnih centrih pogankega sveta — to so kakor obrambne črte sil duha, ki zaustavljajo prodor materializma v nekrščanski svet in s tem podaljšujejo nadvlado duha nad materijo, nadoblast življenja nad smrtjo tudi v krščanskem svetu, med nami, vsakemu izmed nas!

Svet je vedno manjši, bolje rečeno: vedno bolj je ena sama velika, tesno med seboj povezana skupnost, v kateri je medsebojno vplivanje vedno bolj neizogibno in vedno bolj nujno. Ali je oziroma bo to vplivanje blagodejno ali — zlodejno, zavisi od nas, katoličanov, ki imamo v posesti „blagost Kristusovo“, ki nam je zaupano njegovo „Kraljestvo pravice, ljubezni in miru“, ne le za nas, ampak za vse druge — po nas! Z misijonskim delom to kraljestvo božje, ki ga mi že posedujemo, pri našamo še drugim.

Slovenci smo se nujnosti misijonskega dela Cerkve in našega sodelovanja pri njem zadnjih sto let, mirno lahko rečemo, živo zavedali in to sodelovanje tudi vedno bolj pomnoževali, dasi je treba reči, da še daleč nismo dosegli v misijonskem delu višine ostalega našega verskega in katoliškega življenja in udejstvovanja.

Imamo pa Slovenci pri misijonskem delu še posebno prednost: da nas k njemu spodbujata dva izredna misijonska lika, kakor jih malo premore misijonska zgodovina Cerkve: Baraga in Knoblehar. Baraga, ki ga upamo častiti na oltarjih vesoljne Cerkve in ki nam je vsem že zelo poznan in domač, in Knoblehar, ki v veličini misijonskih podvigov in osebnosti ne zaostaja dosti za Baragom, a ga, žal, še razmeroma zelo malo poznamo, pomanjkljivost, ki nam jo bo pomagal odpraviti pravkar v Argentini izišli obsežni, tako dobrodošli njegov življenjepis.

Že za svojega življenja sta ta dva velika misijonarja, poleg drugih, potegnila za seboj na misijonsko polje veliko slovenskih sodelavcev in zelo razgibala tudi misijonsko zaledje v domovini. Njun zgled je tudi oplajal živahno slovensko misijonsko akcijo v četrstoletju med obema svetovnima vojnama, ko je odšlo v misijone kakih 100 slovenskih misijonarjev in misijonark in se je misijonsko zaledje moderno organiziralo. Za nas tako žalosten zaključek druge svetovne vojne pa že celo desetletje onemogoča vsako zunanjo misijonsko akcijo v domovini, od

koder ves ta čas ni mogel niti en misijonar, misijonarka slediti Kristusovemu klicu...

Zato je pa toliko bolj tolažil en pogled na misijonsko akcijo slovenskega zamejstva, ki v okrilju Slovenske misijonske zveze vzporeja delo posameznih misijonskih delovnih skupin med rojaki obeh Amerik in zlasti tudi na Tržaškem in Goriškem. Imamo naše „Katoliške misijone“, bogate in tehtne, kakor nikdar poprej doma v tridesetletnem svojem obstoju. Občudujemo vsakoletni „Sklad v pomoč slovenskim misijonar- da že 20 let iz domovine ne prejemajo ničesar, a je vendar pomenljiv dokaz slovenskega katoliškega idealizma, ki v času lastne najhujše stiske ne pozabi še potrebnějšíh — v sužnosti poganstva stiskanih. Klanjamo se velikim delom nad petdesetih, še danes delujočih slovenskih misijonarjev in misijonark po raznih deželah sveta od Japonske do Južne Afrike, ki večinoma zavzemajo vodstvena mesta na važnih postojankah težkih delokrogov.

Sledimo klicu Cerkve in vsaj vsi v zamejstvu živeči katoliški Slovenci se povežimo v molitvi in daritvi za misijone, v velikem hrepenenju, da bi skoraj zavladal povsod „mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem“. Molimo, trpimo, žrtvujemo za misijone, vzljubimo misijone, ki grade Cerkev, kjer je še ni, da se ves svet Kristusu osvoji!

Hodnik v poganskem svetišču v Indiji.

BIL JE ŠKOF MED ESKIMI...

Pred letom dni je umrl sredi svoje misijske žetve eden največjih misijonarjev naših dni, msgr. Arzenij Turquetil, „eskimski škof“ imenovan. V začetku našega stoletja, 1900. leta je začel misijonariti okrog severne ga tečaja. Z nadčloveškimi napori, prepričan v končni sad svojega truda, je slednjič ustvaril iz nič danes cvetoči „Hudsonski misijon“ med Eskimi. Bralcem Kat. misijonov podajamo kratek pregled misijskega dela velikega modernega apostola ki je širil in utrjeval Kristusovo Cerkev med najbolj severnimi prebivalci našega planeta.

Črna polja na gornjem zemljevidu kažejo ozemlje „Hudsonskega misijona“.

PUSTOLOVEC?...

Tako so takrat v začetku 20. stoletja, v septemberskih dneh 1900 govorili o mladem duhovniku, ki so ga klicali Arzenij Turquetil. Odločil se je namreč, da bo začel z misijonom med Eskimi, na ozemlju okrog severnega tečaja.

A misijonar se ni menil za dvomljivca, Lepega dre se je izkrcal na obali Renskega jezera. Tam je bil takrat najsevernejši misijon katoliške Cerkve, ki je spadal pod vikariat Princa Alberta. Višje gori še ni prišel katoliški misijonar. Turquetil je štel tistikrat štiriindvajset pomladi. Pravšna doba za mladostne pustolovščine... Podvig, ki ga je začel, je v resnici mladostno zanosni skok z zelenih trat rodne zemlje med grozeče ledenike, kjer je 50 stopinj mraza pod ničlo čisto vsakdanja dogodivščina.

Do ledenikov v Hudsonovem zalivu, na skrajnem severovzhodu Združenih držav in Kanade, so si do takrat drznili edinole trgovci, krznarji. Mladi duhovnik s prvimi bradatimi poganjki v licu je bil tedaj pravo čudo v severnih belih deželah, kjer sta si več kot pol leta dan in noč docela enaka.

Trgovci-krznarji so imeli takrat med Eskimi že bogato razvito kupčevanje s kožami severne zverjadi. In trgovina je prinašala že težke milijone. S posebno trgovsko družbo so si zavarovali svoje dobičcarske koristi, ki so jih ven in ven množile desetine lastnih ladij, skladišč, poslovalnic in oporišč na skrajnem severu. In zverjadi tam gori ne zmanjka! Neizmerne ledene planjave, ki se pno dlje in dlje v krog polarnih noči, so pravi pravcati paradiž za kune, podlasice, severne ververice in srebrne lisice. Njih na nenehnem mrazu utrjeno krzno daje poseben

blesk, ki ga ne drugo podnebje, ne leta več ne uničijo. Odtod takšna cena, bogastvo tedaj, ki se prav lahko meri z največjimi dragulji tega sveta...

Za pustolovce Turquetilovega kova pa Rensko jezero prav gotovo ni bilo noben paradiž. Dežela tam okrog mu je predstavljala edinole zemeljski podaljšek, kjer tudi žive ljudje in ki jih je kot druge vse treba osvojiti za Kristusa. Sama ta zavest mu je bila dovolj, da je tistega dne, ko je pred bogoslovce v belgijskem Liegu stopil polarni misijonski škof msgr. Grouard in vprašal, kdo hoče v misijone, pogumno stopil pred cerkvenega kneza in neustrašeno zaklical svoj: „Jaz, prevzvišeni!...“

Prvi korak je storil. Pot nazaj je bila zanj zaprta. Treba je naprej, med ledenike, v strupeni mraz, v tisočero nevarnost. To je vedel, ko je gledal svojo borno prtljago, ki jo je na bregu Renskega jezera naložil na eskimske sani ter se pomenljivo nasmehnil psom, ki so v dolge jermene vpreženi z nestrpnim laježem priganjali na pot.

Kaj zdaj?

— Kaj zdaj? — ga je resno vprašal oče Gasté, ki ga je prišel kot predstojnik Albertovega misijona čakati na sneženi breg.

— Vi odločite, ki ste mi predstojnik! je odvrnil oče Turquetil.

Kramljala sta na saneh. O daljni belgijski domovini, o prijetni vožnji čez ocean, pa slednjič tudi o težavah tega misijona, ki ju je čakal. Misijon, ki je obsežen za celo celino, s površino dveh in pol milijonov kvadratnih kilometrov, čez in čez pokritih z večnim ledom, kjer v neskončnih daljah drug od drugega živi nekaj tisočev človeških bitij...

— Pa Eskimi? Kaj ne živijo tudi Eskimi v našem misijonu?

— Eskimi bivajo še višje na severu!...

Globoko je oče Gasté pogledal mladega apostola. Težko se mu je izvilo iz prsi:

— Dvaintrideset let in več, kar prosim Boga, naj mi nakloni mladega pomočnika, ki bi ga poslal, da bi začel misijon med Eskimi...

Turquetil se je nasmehnil. Sani so obstale. Prispela sta. Stari misijonar se je dvignil, Arzenij pa ga je objel in dejal:

— Oče, zdi se mi, da vas je Bog slednjič uslišal. Prišel sem. Pošljite me med Eskime!

V očeh očeta Gasteja se je posvetilo nekaj kot solza. Tridesetletni sen njegov se je začel uresničevati: ustvaril bo misijon med Eskimi!

LEDENI PEKEL

Vprašaj Eskima, kaj je drevo, kaj cvetica, pa te bo pogledal z osuplim začudenjem. Odgovoril ne bo. In ga vprašaj spet, kaj je potok, kaj steza, kaj krava

in kaj ovca, kaj konj ali ptič, kaj vino, kaj kruh... na vsa vprašanja bo samo strmel. Razumel ne bo. Nima prav nobenih pojmov o teh osnovnih stvareh običajnega človeškega življenja. Eskimi pozna samo psa kot domačo žival, samo ribo kot hrano, pa mroža, ki mu daje mast in olje, živež, in obleko in gorivo v tistih ledenih puščavah, ki so njegov dom. V naravi pozna edinole ledenike, ki ga okrožajo kot pošastne goré, iz katerih ne vidi izhoda, niti ne misli da je kje še kak drug svet, različen od njegovega. Rastlinje mu je zaradi ledenih, belih planjav povsem tuje. Ledeniška puščava sega do obzorja in čez, kot neprodorni oklep pokriva zemljo in morje. Verjame v demonsko silo ledu, ki ob vsakem pasjem skoku s sanmi preži nanj tam, kjer bi niti sanjal ne o nevarnosti: ne enkrat se nameri, da se nenadoma razpro bela tla pod pasjo vprego, s katero drevi čez zaledenelo pokrajino; brez šumota ga potegne vase morje z živadjo vred...

Oče Turquetil se je lotil dela. Začel je s svojimi samotnimi, strahotnimi potovanji čez bele planjave. Včasih se je po cele tedne potikal sam samcat na saneh z zvestimi psi po neskončnih ledninah, da bi naletel na Eskime, se seznanil z njimi, začel študirati njih življenje in govorico. Kaj kmalu se je preveril, da si mora za te svoje naporne poti ustvariti posebno izhodišče, odkoder bo šel in kamor se bo vračal. Nastanil se je v bližini ene velikih krznarnic, kamor so prihajali Eskimi izmenjavat kože. Od časa do časa je prišla ladja z juga; a bili so begotni trenutki bežnejši od utrinkov in spet je dolge mesece tičal sam s svojimi načrti in z neodjenljivo voljo, da Eskimom prinese odrešilni nauk Kristusovega evangelija.

Dolgih enajst let se je tako potikal ob robu eskimske dežele. Dolgih enajst let same priprave, ko je slednjič le uspel, da je ustvaril svojo prvo misijonsko postajo v Chesterfield Inletu, ki jo je s pomočjo dobrotnikov in prijateljev za silo uredil in opremil. V septembru 1911 sta s somisijonarjem pomočnikom, kanadskim duhovnikom Leblancom začela postavljati misijonišče. Dokončala sta ga še pred pričetkom zimskih viharjev. Na svečnico 1912 je za stalno prinesel Najsvetejše med Eskime.

Od tega trenutka se je začel boj s Satanom. Strahoten, neopazen, tih, pa vendar divji boj. Eskimi so ga spočetka gledali z začudenjem in nezaupno, skoraj potem pa se sploh niso več menili zanj, ali pa so se mu celo prav jedko posmehovali. Po kaj prihajata ta čudna bradata moža mednje, ki komaj ločita zverjadi od zverjadi in ki se za srebrnokožo severno lisico niti ne menita ne?

Čas se je vlekel. Dolgi, do neznosnosti dolgi meseci. Nobenega prijateljskega stika z domačini, kje šele kakšno apostolsko delo! Sredi velike vojne, leta 1916 je moral oče Leblanc, onemogel ves od trdih naporov, misijon zapustiti. Smrt ga je pobrala na poti v Kanado... Oče Turquetil je sam obtičal v večnem ledu. Dva, trije oblatki misijonarji, ki so ga od časa do časa obiskali, so svoje obiske slednjič plačali s smrtjo: Eskimi, naščuvani po domačem čarovniku, so jih počakali v zasedi. Še večja je bila samota očeta Turquetila v belem peklu, še hujše je občutil neskončno zapuščenost, ko v petnajstih letih svojega misijonskega življenja na skrajnem zemskemu severu niti ene same duše še ni dal Kristusu, niti enkrat samkrat še ne dvignil desnice s krstno vodo v znamenje odrešenja ljudem polarnih noči...

HEROJ KRŠČANSKE VZTRAJNOSTI

Najbolj presenetljiva odlika Turquetilovega značaja je njegova naravnost herojska vztrajnost v misijonskem poslanstvu. Nedvomno je v svoji zapuščenosti v navidezni popolni neuspešnosti in brezmoči eden prav redkih primerov v svetovni misijonski zgodovini. Misijonarji, ki gredo med mohamedance, že naprej vedo, da se morajo odpovedati vsakemu očitnemu oznanjanju evangelija, vsakemu očit-

Škof Eskimov, mons. Turquetil, pri vstopu v cerkev, ob neki slovesnosti.

nemu spreobračanju prerokovih vernikov, da se morajo omejiti na samo golo pričevanje Kristusa s svojim lastnim življenjem in delom, pa s čisto posrednim apostolatom krščanske dobrodelnosti. Pa se jim neenkrat po letih takšnega življenja vendarle nameri, da si slednjič ustvarijo skupine svojih lastnih vernikov med muslimani; njih zgled jih je privabil v krščanstvo.

Turquetil je bil tudi za to srečo prikrajšan. Pa ni obupal! Jasno in določno se je zavedal, kako mora človek sodelovati pri božjih podvigih; živel je v veri, da niti ta, ki seje, niti ta, ki posevkom priliva, nista nič; da je marveč Bog edini, ki daje, da seme ob svoji uri rodi sad, ki nam ga po našem zasluženju naklanja, kot On ve, da je najbolj prav. Eskimi sede po ure, po cele dneve pred odprtino, ki so si jo skozi ledeno skorjo izvrtali v morje, in čakajo na povodni plen. Oče Turquetil je čakal. Čakal dlje kot Eskimi: pet, deset petnajst let... Tudi celo življenje bi bil čakal, če bi bilo potrebno!

Veliki misionolog Naidenoff je zapisal tole pomeljivo resnico o misijonarjih in misijonstvu okrog severnega tečaja:

„Božji apostol, ki na videz zapravlja svoj čas v neskončnih polarnih nočeh z nehvaležnim delom, katero otipljivih uspehov ne pokaže, postane prav po svojem naravnost mističnem žrtvovanju ne le oče tistih maloštevilnih človeških bitij, ki

jim je uspel prižgati luč Kristusove vere, marveč začuti, kako to njegovo na vid brezkoristno delo zavzema prave vesoljne širjave, ki so izven zemskih mej in izven časa. Ni predvsem delo tisto, kar osvaja in spreobrača, marveč sposobnost ljubezni do neumrjočih duš in vsa polnost ljubezni do Boga. Tod iščimo razlog, zakaj krščanstvo od nekdaj postavlja na prvo mesto ne tiste, ki delajo, marveč tiste, ki molijo in se žrtvujejo. Nič čudnega tedaj, če je Cerkev vse svoje misijone postavila pod pokroviteljstvo preproste, skrite karmeličanke Male Terezike“.

ČUDEŽ MALE TEREZIKE

Božja Cvetka, svetnica iz Lisieuexa...

Leto 1916 teče. Dve leti že divja strahotna svetovna morija, ki seka globoke vrzeli tudi v misijonske vrste. Tudi okrog severnega tečaja čutijo smrtni dih svetovnega sovraštva. V tistih dneh je oče Turquetil prejel pisanje svojega apostolskega vikarja:

„Če upate v kratkem krstiti vsaj nekaj Eskimov, nadaljujte z misijonom. Če ne, pa pridite sem; morda boste drugo leto lahko spet poskusili...“

Samotni misijonar ni vedel, kaj naj odgovori. Prevelikega upanja na kak eskimski krst res ni imel. Pravzaprav nobenega upanja! Saj je dan za dnem občutil več in več sovražnosti, več in več posmeha.

Pa se je namerilo, da je lepega dne, od kdo ve kje, prejel knjigo „Povest duše“, ki jo je napisala Terezija Deteta Jezusa; in v zapečatenem ovoju peščico prsti z njenega groba. Nekaj dni pozneje se je bratu Girardu, ki mu je bil za pomočnika, porodila prav čudna misel. Medtem ko je oče Turquetil skupini dokaj nebrzihih Eskimov razlagal neke svetopisemske podobe, je misijonski brat v kožuhe okrog stoječih nasul nekaj prahu tiste posvečene prsti z groba karmeličanske svetnice.

Čudež se je zgodil naslednjo nedeljo. Oče Turquetil ni mogel verjeti lastnim očem. Vsa eskimska skupina, ki ga je še pred nekaj dnevi nebrizno, s posmehljivim posmeškom poslušala, je družno prišla k sveti maši. Pa ne, da bi se spet norčevali, kot so do takrat počenjali, marveč da bi jih „oče učil katekizem...“, kot so ga zdaj prosili.

Od tiste nedelje so zvesto hodili k pouku in k maši. Devet mesecev pozneje je oče Turquetil krstil prve štiri eskimske družine. Skoraj nato so se jim pridružile še druge. V nekaj mesecih se je Chesterfield spremenil v misijon, ki je bil lahko za zgled vsem drugim po svetu!

Od tistih dob se je sprožil pravi plaz spreobračanj. Kristjanov je bilo že toliko, cerkveno življenje med njimi že tako razvito, da je Rim očeta Turquetila imenoval za prvega apostolskega vikarja Hudsonovega zaliva.

V letih njegovega škofovstva so na eskimskem severu vstajale katoliške cerkve in kapele, nove misijonske postaje, bolnišnice in šole. Lani ob škofovi smrti so v svetovnem misijonskem poročilu zapisali, da je od skupnega števila 8074 Eskimov že 1318 kristjanov! In misijonsko delo med Eskimi Turquetilovi nasledniki nezadržno nadaljujejo!

Res, vse to se je zgodilo potem. Prej pa tistih šestnajst dolgih, neznosnih let, neskončnih in utrudljivih let samega potrpljenja, nenehnega upanja v končni uspeh, čeprav je po človeško vse kazalo na popolni polom, pa dolga leta ponižne vere in slepega zaupanja v obljubo Najvišjega Misijonarja: „Jaz sem z vami vse dni...“ In Najvišji Misijonar je odgovoril v najtežjem trenutku, odgovoril z nepričakovanim uspehom, za katerega se je oče Turquetil žrtvoval in mrtvičil dolgih šestnajst let v samotah belega pekla.

ALADIN

O NARODIH IN LJUDSTVIH V MISIJSKIH DEŽELAH

A F R I K A

SEVERNA AFRIKA

Najstarejši znani prebivalci severne Afrike so bili Evropeidi. Izkopana okostja pričajo, da je bival tu cro-magnonski človek, pripadnik rase, ki je tudi v zapadni Evropi najstarejša. Ta, dosedaj najstarejši znani severni Afrikanec se odlikuje po izredni telesni višini: odrasli mož je meril 2.20 m. Najdene lobanje so dolge in široke, nos kratek, usta ozka. Učenjaki so ugotovili iz ostankov in znakov, da so bili ti ljudje svetle polti, svetlih las in modrih oči, prav takšni kot so bili prebivalci onstran Sredozemskega morja, na južnih obmorskih bregovih Evrope. Šele ko so prebivalci vzhodnega dela severne Afrike, Egipčani, prodrli skozi Nubijsko puščavo na jug — pač ob prvih porastih svoje državotvornosti —, so naleteli na temnejše sosedo in se pričeli z njimi mešati. Podobno mešanje z južnimi, bolj črnimi ljudmi se je pričelo, verjetno nekoliko pozneje, tudi v srednjem in zapadnem delu severne Afrike, tam, kjer se razprostira danes velika puščava Sahara.

Sahara ni bila vedno tista neskončna puščava, kot je danes. Nekoč — in to ne v kakšni sivi pradednini, ampak že v zgodovinski dobi, v poznem paleolitiku — je bila to dokaj rodovitna dežela s pašniki in gozdovi. In ker je bila rodovitna, je bila tudi razmeroma gosto naseljena. V predelih, kjer danes niti skromna bilka ne poganja, so našli mnogo kamnitega domačega orodja; v jamah, ki jih je pozneje zasul pesek, pa številne slikarije in graviranja na stenah. Te saharske jamske podobe so med najznamenitejšimi na svetu. Posebno zanimive so zato, ker kažejo poleg drugih živali, ki so bile cilj in plen lovecev, tudi dvoje domačih: govedo in konja. Puščavo sta priklicali dve gospodarski dejanji: posek gozdov in preveliko kopičenje pašne živine, poleg goveda in konja tudi drobnice. (Podoben pojav, v manjšem obsegu, poznamo v nekaterih predelih Prekordiljer v Argentini, ko so hoteli estancijerji zemljo čimbolj „ekonomsko“ izkoristiti.)

Berberi so potomci zgoraj opisanih starih prebivalcev severne Afrike. Popolnoma čistokrvnih ni. Že zgoraj smo omenili njihovo mešanje s črnci na jugu. Okrog leta 2500 pred Kr. — tako ugotavljajo zgodovinarji — ob drugem pojavu Semitov v zgodovini, se je tudi v srednji in zapadni Afriki na severu izvršilo mešanje prebivalca s Semiti. (Gl. spodaj!) Brez vpliva tudi niso ostale poznejše kolonizacije, zlasti feničanska in rimska. Najusodnejša je pa postala arabska ok. leta 650 po Kr. Takrat so Arabci zasedli severno obalo in zlasti stara mesta. V 12. stoletju krščanskega štetja so pa arabski beduini, nekakšna kasta, prodrli tudi globoko v notranjost severnoafriških puščav. Posledica teh dveh arabskih vdorov je bila marsikje arabizacija Berberov, drugod vsaj novo mešanje krvi. Povsod pa je med Berberi zavladal islam, tako pri obalnih, ki so bili vsaj deloma kristjani,

kot pri ostalih, ki so bili tudi vsi monoteisti, se pravi, da so verovali v enega samega Boga.

Berberi so se delili po materialni kulturi v: 1) motikarje, ki so z motikami obdelovali polja; od Rimljanov šele so prevzeli pluge; 2) v drevesničarje, ki so gojili sadje, zlasti v oazah (dateljni), in so že pred Arabci uvedli umetno namakanje. 3) v živinorejce v stalnih bivališčih s skromnim poljedelstvom in 4) v nomade, potujoče živinorejce. V bistvu je ta razdelitev ostala do današnjih dni.

Vseh Berberov bo danes kakšne tri milijone. To so tisti Berberi, ki so ohranili jezik, navade in zlasti zelo razvito ljudsko pesništvo. Berberi govorijo sedem različnih narečij. Tudi prebivalci Kanarskih otokov so po poreklu Berberi; marsikaj v pesništvu in navadah jih še družijo z rodinimi brati na afriški celini, čeprav je bila njihova zgodovina drugačna in so katoličani, pokristjanjeni iz iberskega polotoka. Jezik ima podobnosti s staroevropskimi jeziki, dobil je pa semitske primesi že ob prvem stiku s Semiti v času ok. 2500 pred Kr.

Berberi bivajo na nekaterih otokih ob obali ter v „jezikovnih otokih“ vse zahodne polovice severne Afrike; posamezni takšni jezikovni otoki so še v Libiji in v zapadnem Egiptu. Večje strnjeno, a zelo redko naseljeno berbersko ozemlje je v osrednji Sahari. Trdna oblast med njimi je samo krajevna občina. Ostale politične in samoupravne zveze so zelo rahle in največkrat tudi kratkotrajne. Močna osebnost včasih združi rod ali več rodov; ko voditelj umrje ali popusti, zveza razpade. Razdvajajo jih marsikje strankarstvo, ki je podobno že delitvam v kaste. To zlasti tam, kjer živijo druga ob drugi razne gospodarske dejavnosti, poleg zgoraj naštetih še razne domače obrti. Žena ima pri Berberih dosti svobode in ugleda. Je nosilka kulture in večkrat pismena kot moški, posebno pri najkulturnejšem plemenu Tuaregi; udeležuje se tudi domače politike in gre v spopadih v bojni metež.

Vkljub pomohamedanjenju si gojijo v nekaterih rodovih še prašiče, kot je tudi sicer izpolnjevanje islamskih zapovedi pri različnih plemenih bolj ali manj vestno.

Razen nomadov prebivajo Berberi v hišah. Teh je troje tipov: 1) ilovnate, kjer je ilovica v bližini; 2) v gorovju večnadstropne, v skale vsekane; 3) na strjenih puščavskih tleh večnadstropne, v tla in iz tal izkopane.

Kamelo so iz Arabije in vzhodne Afrike vpeljali na afriški zapad šele Rimljani v 1. stol. po Kr. Z Arabci v kameloreji Berberi težko tekmujejo; najbolj znano je v tej panogi med Berberi pleme Ihagarov.

Misijonstvo med Berberi nima velikih uspehov, čeprav večje kot med Arabci, ki so po poreklu Semiti in smatrajo arabski polotok ne le za svojo arabsko, ampak sploh za semitsko pradomovino, kar pa etnologi močno osporavajo.

Prvič se pojavijo Semiti v zgodovini v zadnjih stoletjih tretjega tisočletja pred Kristusom in sicer v Mezopotamiji. Bili so to Akadi, Babilonci in Asirci, ki so od prej tam vladajočih Sumerijcev prevzeli stare kulturne vrednote in tudi njihovo pisavo — klinopis. Ok. l. 2500 pred Kr. stopi na zgodovinsko pozornico druga skupina Semitov: Kanaanci, katerim štejemo Izraelce, Amorite in Feničane. Okrog leta 1500 se pojavijo Aramejci in kot četrti, sredi 9. stoletja pr. Kr., Arabci. Navajajo jih asirska vojna poročila kot narod, živeč na jugu Mezopotamije, torej na severu iberskega polotoka, ki mu vladajo kraljice. Še v starem veku so ustanovili na polotoku razne države. Znani so kralj Gasanid, vzhodno od Jordana, država Nabaterjev, ki so prevzeli prvi pisavo Aramejcev, in Lahmidi na jugu polotoka. Ob drugem pojavu Semitov v zgodovini, morda nekaj prej, se je tudi izvršilo prvo mešanje Berberov s Semiti.

Pod Mohamedovimi nasledniki so Arabci zavzeli severno Afriko, kot smo to že omenili. Povsod v notranjosti obkrožajo naselja berberskih rodov; v večjih mestih na severu živijo poleg Evropejcev, ki jih je tam naselila kolonialna politika Francozov, Špancev in Italijanov; v Egiptu so precej gospodujoča manjšina. — Arabcev ni niti 30.000.000. Dobra polovica jih živi v Afriki, ostali onstran Suez.

Poleg razmeroma maloštevilnih meščanov (obrtnikov, trgovcev, uradnikov) ter masarov (kozjerejcev — bajtarjev) sta številčno mnogo močnejša stanova felahov in beduinov.

Felahi so poljedelci. Felaška zemlja je po navadi last celega rodu in se razdeli vsako leto sproti med posamezne družine. Ženske imajo malo pravic in jih držijo možje pod strogim nadzorstvom. Pa tudi možje se držijo strogo islamskih verskih predpisov. Hiše felahov so precej borne.

Beduini (ednina: bedavi) so kamelorejci, ki posojajo kamele za karavane in jih tudi sami spremljajo. Ponekod posedujejo tudi rodovitno zemljo, ki jo dajejo felahom v najem proti oddaji ene petine pridelka. Bivajo pod šotori, ki so njihova krila stkana iz kozje dlake. Ti šotori so precej veliki in predeljeni v dva prostora; prvi služi sprejemanju gostov in srebanju kave, zadnji gospodinjstvu in nočnemu počitku.

Najvažnejša hrana sta jim kamelino mleko in kozje maslo. Felahom radi kra-dejo in ropajo pridelke, pa tudi ženske. Je pa beduinka bolj svobodna kot felaška žena in hodi brez obraznega zakrivala. Versko so beduini precej mlačni in nepoučeni; izjemo tvorijo Vahabiti v Saudovi Arabiji. Med ostalimi beduini je najti ostanke starosemitskih verovanj, kot češčenje svetniških grobov, gorá, dreves in kamnov pa krvne daritve. Krvna osveta zajema sorodnike vsaj do petega kolena.

Beduini prezirajo ostale stanove. Rodovom načelujejo šejki, ki pa nimajo velike oblasti. Zveza rodov se imenuje kabile.

Razen katoliških Maronitov v Libanonu so vsi Arabci mohamedanci in je misijonstvo med njimi skoraj brezuspešno.

Egipčani so po večini potomci starih egiptsko-koptskih prebivalcev, vendar nekoliko pomešani z Arabci. Beduini v Egiptu so čisti Arabci. Omenili smo že manjše naselbine Berberov. Na jugu živijo Nubijci in razni ciganski rodovi. V mestih je precej Turkov in Evropejcev. Kristjanov je nad en milijon. Največ jih je Koptov, pripadnikov ločene koptske cerkve. Nekaj desettisočev Koptov je katoliških, pa s koptskim bogoslužjem.

Večino prebivalstva tvorijo poljedelci: felahi. Čeprav so egipčanski felahi v marsičem podobni felahom v čisto arabskih deželah, so vendar med njimi tudi razlike. Zemlja ni last rodu in felaška družina je stalno naseljena. Zanimivo je, da se je v Egiptu precej arabskih beduinov pofelahlilo. Felaške hiše so zidane iz žgane ali surove opeke. V vsaki hiši je peč. Najvažnejši pridelki in hrana felahov so dura, ječmen (ječmenov kruh), čebula, redkev, fižol, melone in kumare. Žena se rada lepotiči: rdeče si barva nohte in črno si maže obrvi. Ženitve med sorodniki so pogoste. Rodit hodi žena v hišo svojih staršev. Precejšnjo veljavo v felaških vaseh ima dosmrtni župan. Felahi radi praznujejo, so pa po muslimanskih pojmihi tudi praznovorni. Verjejo v strahove, v aširje (dvojnike) in v cera, abesinskega duhá, ki obseda. O teh strahovih in duhovih imajo mnogo bajk. Pismouki islama se trudijo z majhnimi uspehi, da bi zatrli zlasti pogrebne svečanosti in praznovanje.

Razkolniški Kopti so največ nižji uradniki, trgovci in obrtniki. Zlasti pod turško nadoblastjo so bil preobdavčeni in so prestali mnogo ponižanj pa tudi kravega preganjanja. Morda je v tem vzrok njihove verske mlačnosti in nepoučenosti, o kateri je tožil že naš Knoblehar. Še v novejšem času prestopi v islam niso bili redki. Vrhovni poglavar ločene koptske cerkve je patriarh v Aleksandriji, ki ga volijo menihi petero najimenitnejših samostanov. Še najbolj se držijo Kopti posta, ki je strog. Arabščina je med njimi postala občevalni jezik, v cerkvi pa je obredni jezik koptski. V njihovem cerkvenem petju so se ohranili staroegipčanski napevi.

V gornjem Egiptu živi več ciganskih plemen s tajnimi jeziki. Pečajo se s podobnimi posli kot evropski cigani; tudi s krajo.

Dežela južno od Asuana je Nubija. Nubijci so sudanski črnici. V srednjem veku so ustanovili več majhnih krščanskih kraljestev. Zadnja njihova državica je propadla v 18. stoletju. Političnemu podložništvu je sledil prestop v islam. Zadnji krščanski Nubijci so se pomohamedanili šele sredi prejšnjega stoletja, vendar Knoblehar o teh že menda ne poroča več. So pa Nubijci dobri delavci, pošteni in snažni. Ob regulaciji Nila so se morali mnogi izseliti na rob puščave. Možje hodijo radi v tujski sezoni v Kairo služiti v hotele kot vratarji, natakariji, šoferji in pod. Po sezoni se vračajo k svojcem s prihranki. Zelo razvit je pri njih čut medsebojne pomoči, tako da med njimi ni onemoglih siromakov.

M. M.

Nekdaj, v prvih stoletjih po Kristusu, tako krščanska Severna Africa je danes skoraj povsem mohamedanska. — Tu prizor izza obzidja arabskega mesta v Severni Afriki.

APOSTOL NAŠEGA STOLETJA

Piše Ruda Jurčec, Buenos Aires

BORBA ZA KITAJSKO CERKEV

Lebbe je postal duhovnik na Kitajskem in to kmalu po svojem prihodu. Ko je odhajal iz Evrope, je komaj mogel upati, da bi mogel postati kdaj misijonar v pravem pomenu besede. Kvečjemu pomočnik in navadni delavec pri misijonarjih — nikdar pa ne pravi duhovnik in misijonar. Bil je prešibkega zdravja, da bi mogel na kaj takega upati. Po prihodu na Kitajsko se mu zdravje ni poboljšalo; le z največjim naporom je mogel slediti koncu študij in se pripravljati na posvetitev.

Duhovniška služba pa ga je prenesla v čisto nov svet — vsaj zanj popolnoma nov. Postal je zdrav, takoj po posvetitvi so prenehali silni glavoboli in čudna, neznana bolezen je izginila. Ako bi ne bi'o bolezní, bi Lebbe ne bil najbrž nikdar odšel v misijone na Kitajsko. Postal bi pač duhovnik in verjetno celo profesor bogoslovja na enem izmed zavodov svojega reda, nikdar pa ne bi bil postal misijonar. Božja Previdnost je tokrat po poteh bolezní pokazala Lebbu, kam mu je pot.

Tem klicem pa se je Lebbe odzival s silnim naporom in čudovitim notranjim posluhom. Vkljub temu, da je zaradi bolezní vse do posvetitve težko študiral in opravljal predpisane izpite z velikimi mukami, je po'eg vsega našel dovolj časa in moči, da se je že pred posvetitvijo predal študiju kitajščine.

Kitajščina ni lahek jezik. Veliki misijonarji pred njim so v začetku svojega delovanja na Kitajskem obupavali nad tem, da bi se mogli kdaj kitajščine toliko naučiti, da bi bili sposobni za uspešno misijonsko delo. Lebbe je zagovarjal misel, da je glavno delo misijonarja v „pridiganju božje besede“; to pa more opravljati med ljudmi samo tisti, ki temeljito razume jezik domačinov in zna v njem tudi pravilno govoriti. Na Kitajskem so bili škofje, teološki profesorji in cela vrsta misijonarjev, ki so se vse svoje življenje med verniki kitajske narodnosti trudili, da bi se jezika dobro naučili, pa so nazadnje ob koncu svojega delovanja pogosto morali z bridkostjo ugotavljati, kako malo so znali kitajščine in kako hudo jim je bilo, da zaradi tega niso mogli svojega poslanstva celotno izvesti. Lebbe pa je že v prvih mesecih študija šel med svoje kitajske tovariše bogoslovce in se začel navajati na njih govorico. Ko je postal duhovnik, je jezik že precej obvladal, vendar je bil šele v četrtem letu svoje pastirske službe med kitajskimi verniki v popolni oblasti nad težavami jezika.

Pisana kitajščina uporablja 214 temeljnih znakov (črk), tem pa je treba dodati še najmanj trideset do štirideset tisoč drugih znakov za besede. Od teh jih v dnevnem življenju danes uporabljajo vsaj pet do šest tisoč. Toda Kitajci ne pišejo svojega jezika samo v znakih-podobah (hieroglifih pri starih Egipčanih), ampak je

treba znati v govorici te različne znake tudi pravilno izgovarjati. Kakor se kitajščina ne piše s črkami (abecedo), ampak s slikami, tako se govoreči jezik tudi ne tvori z navadnimi glasovi, ampak z zvokom, ki je na glasu. Glasovno enaka beseda pomeni različno po zvoku, napevu izgovora.

Ko je Lebbe po prvih težkih preizkušnjah krenil v obširnost svojega misijonskega poslanstva, je obvladal kitajščino tako, da je mogel slediti besedam svojega velikega vzglednika in misijonstvu, sv. Pavla, ki je po Kristusu naročil:

„Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsem ljudem — praedica verbum: oznanjuj besedo v njegovem jeziku...“

Prva misijonska postojanka za mladega duhovnika Lebba je bila majhna skupina vernikov, ki je živel v vasi Čoang Čou, vzhodno od Pekinga; njegova prva „fara“, kjer je postal kaplan ni štela več kot 500 vernikov. Takoj ob začetku svojega misijonskega delovanja pa si je sam napravil pregled o položaju katoliških misijonov na Kitajskem. Sestavil je poseben spis, ki ni bil nikdar objavljen; vendar je poln napotkov in pogledov na to, kako bi bilo treba Kitajsko zajeti v veliko polje delavnosti. Kitajski bi bilo treba omogočiti, da si osnuje svojo „Cerkev“ s svojim domačim duhovniškim naraščanjem, kitajski duhovnik po narodnosti in po duši bi moral biti član katoliškega klera in misijonskega kadra.

Ta zgodovinski, a nikdar objavljeni sestavek je Lebbe podpisal s svojim kitajskim imenom: Lei Ming Juan. Kakor se je začel kitajsko oblačiti, tako si je spremenil tudi ime. V tem spisu ugotavlja, da je že v prvih časih navzočnosti krščanstva na Kitajskem prevladovalo stremljenje, ustvariti Kitajcem samostojno narodno Cerkev. Razkolniški nestorijanci so v 7. in 8. stoletju sicer z zahoda prinesli ikone, začeli pa so svoje knjige takoj prevajati v kitajščino. Svoja imena so spremenili v kitajska in škofom in ustanovam so dali kitajske nazive. Nestorijanci so se popolnoma podredili običajem nove dežele. V 13. stoletju je Janez Montekorvinski privedel na Kitajsko misijonarje frančiškane, vendar po njegovem osebnem velikem uspehu ni mogoče presoditi, ali je bilo delo frančiškanskih misijonarjev usmerjeno v kaj več kot pridigovanje božje besede. V 16. stoletju so bili glavni misijonarji Kitajske jezuiti in največji med njimi je bil Italijan Matteo Ricci, ki je krenil v uvajanje Cerkve na Kitajskem zelo daleč naprej; po mnenju Lebba pa je njegova akcija in nastopanje njegovih tovarišev jezuitov imelo to slabo točko, da jezuiti niso imeli škofov in bogoslovij. Sami so se izčrpavali v velikem zagonu misijonstva, v organizaciji Cerkve pa so bili odvisni od inozemstva. Ko so začeli padati in umirati ti jezuitski misijonarji, ni bilo pravih naslednikov.

Ko so v 17. stoletju nastopili prvi francoski duhovniki v kitajskih misijonih, so bili njih nastopi že napovedovanje bodočega delovanja Družbe inozemskih misijonov, ki je imela svoj sedež v Parizu. Družba je že imela svoje delavce v Siamu, Anamu in tudi na Kitajskem in iz teh vrst je tedaj prišel v Rim prvi predlog, da bi bilo 14 duhovnikov-domačinov posvečenih v škofo. Toda predlog se ni zdel izvedljiv, od vseh predlaganih je bil posvečen za škofa samo Kitajec Luo Ven Čao, ki si je pa moral nadeti še špansko ime Msgr. Lopez. Postal je prvi kitajski škof, prvi apostolski vikar v Nan kinu. Za duhovnika je bil posvečen v starosti štiridesetih let, škof pa je postal, ko je bil star 69 let in je umrl v 75. letu starosti; bil je škof samo šest let. Tri leta pred smrtjo je doživel veliko radost, da je lahko posvetil tri kitajske jezuite-domačine za duhovnike. Na žalost je bil pred smrtjo tako šibak in izčrpan od bolezni, da ni mogel predlagati v Rim, kdo naj bi bil njegov naslednik. Za vodstvo škofijskih poslov je bil tako spet določen Evropejec, ki je kmalu postal tudi škof. Potem tri stoletja Kitajska ni več imela škofa svoje narodnosti.

Lebbe pa je začel svoj misijonsko delovanje ves predan viziji o tem, kakšna

mora biti moč in veličina Cerkve, in že v tistih letih je nosil v sebi tiho željo, da bi doživel nekoč trenutek, ko bi bil spet posvečen prvi škof kitajske narodnosti. Takrat ob začetku njegove misijske poti se mu je zdela ta misel drzna in nemogoča, nikdar ni niti slutil, da bi prišlo to tako kmalu in da bo prvi kitajski škof njegov sošolec in tovariš iz bogoslovja, kjer je tudi on končal svoje študije.

Ob koncu 19. stoletja in na pragu našega stoletja, ko je Kitajsko zajelo veliko nacionalistično gibanje, ki se je v uporabo boksarjev sprevrglo celo v divje sovraštvo proti vsemu, kar je bilo tujega in evropskega, je bilo še bolj v nevarnosti delo katoliških misijonov, ki je slonelo predvsem na duhovnikih-tujcih, ki so prišli skoraj vsi iz Evrope. Med Kitajci se spomini ohranjajo v dolge dobe in zato ni bil popolnoma zatrt spomin na delovanje prvih krščanskih misijonarjev v srednjem veku in na pragu novega veka. Toda pri vseh teh misijonarjih je bilo vidno, da si žele prisvojiti kitajsko narodnost in miselnost, da bi mogli med novimi brati tem uspešneje oznanjati božjo besedo. Pozneje so politični valovi vplivali tudi na delo misijonstva. Na Kitajskem se je zgodilo celo, da se je ponekod misijska akcija podredila ali pa vzporedila nastopanju evropskih velesil, ki so bile nosilke kolonializma najhujše vrste. Kitajec je bil na svoji zemlji v očeh Evropeca goden le za prezir in izrabljanje.

Lebbe navaja v svojem spisu zablode te žalostne dobe. Slika je resnično bila zelo črna, še hujše pa je bilo spoznanje, da ni bilo nikjer videti znakov, da bi kdo verjel v izboljšanje. Ko je skušal Lebbe svoje nazore razlagati pri svojih predstojnikih, so ga sicer potrpežljivo poslušali, nazadnje pa so ga odslovili z ugotovitvijo, da je velik naivnež in siromak, ki verjame v nemogoče stvari. Preveč so se običaji in navade udomačile in nikdo ni kazal poguma, da bi jih bilo mogoče premagati.

V 19. stoletju so se misijonarji — med drugim — posluževali tudi zaščite, ki so jo vsem evropskim ustanovam in zastopstvom nudila evropska diplomatska zastopstva in vojaške postojanke. Med Kitajci in misijonarji je vse zadeve urejala tuja, inozemska justica; tuj diplomatski zastopnik je bil zaščitnik misijona in je pogosto tudi odrejal spore tako, da je dajal posebne privilegije misijskim ustanovam in to pogosto v obliki, ki je žalila narodnostni čut domačinov. To „pokroviteljstvo“ tujih zastopnikov nad Cerkvijo je med Kitajci povečevalo prepričanje, da je katoliška Cerkev s svojimi ustanovami prava država v državi, za katero domači kitajski zakoni ne veljajo, ali pa samo v omejeni meri. Lebbe ugotavlja, da je ta sistem prizadeval misijonom ogromno škodo in v veliki meri otežkočil delo po nastopu boksarskih upornikov, ker so med revolucijo v mnogih slučajih misijonarji morali iskati zaščite pri tujih oblasteh.

Druga velika ovira za razmah misijonstva na Kitajskem je bila metoda, ki se je ponekod uporabljala in je slonela na izkušnjah španskih misijonarjev v Južni Ameriki. „Compelle intrare“ — nasilno je treba ljudi uvajati v krščanstvo, to načelo je na srečo zajelo le majhen del kitajskega ozemlja. Toda Lebbe sam navaja med drugim srečanje z misijonarjem, ki mu je ves obupan zaradi neprestanih težav s kitajskimi mandarini (visokimi državnimi uradniki), izjavil: „Jaz ne vidim, da bi bilo mogoče Kitajsko drugače spreobrniti h krščanstvu kot s špansko metodo, to je z nasilnim krščevanjem.“ Ko so bili boksarji poraženi, se je zgodilo, da so tujci več vasi privedli v krščanstvo, posnemajoč nekoliko tudi špansko metodo. Vaščani so bili zaradi škode, povzročene med boksarskimi nemiri, obsojeni na plačilo globe in odškodnine. Toda takoj nato jim je bilo obljubljeno, da jim bo globa in kazen odpuščena, ako se spreobrnejo h krščanstvu... Toda ti slučajji so bili redki in hitro zatrti, vendar, pravi Lebbe, jih je bilo dovolj, da so ponekod povečali mršičjo do krščanstva.

Vzporedno je za akcijo misijonstva postajala velika nevarnost delavnost raznih dobrotelčnih ustanov in zavodov. Šole, bolnišnice in sirotišnice v rokah misijonarjev so kmalu postale slepilo za tiste, ki so preveč dobroverno jemali sadove po teh ustanovah. Pogani so pogosto zahajali po pomoč in podporo in so bili v ta namen pripravljeni tudi hliniti svoje krščanstvo, samo da so mogli izrabljati dobro vero tujcev.

Največ škode pa je po njegovem mnenju prizadajalo akciji misijonstva uporabljanje denarja za nabiranje vernikov. Lebbe sam pravi, da bo raje uporabljal izraz „podeljevanje miloščine“ za pristopanje v krščanstvo. Ta sistem je mogel Lebbe najbolje razumeti in poznati, ker je bil njegov iznajditelj prav njegov škof msgr. Jarlin in ga je začel prvi uvajati v svojem vikariatu. Lebbe je sam videl, kako je začela ta praksa cveteti prav blizu njega in kako je zlasti v severni Kitajski sprožila val spreobrnjenj. Več kot 20 let je moral Lebbe spremljati to delovanje, ko se je v bogajme - miloščina začela spreminjati v trgovini podobno kupovanje spreobrnjenjcev. Po nekaterih postojankah se je zvarila v čuden sistem. Tako so začeli uporabljati metodo, ki jo Lebbe navaja s temi besedami: pet dolarjev za glavo... dva dolarja, ko se je kandidat vpisal v zapisnik, tri dolarje pa je prejel, ko se je dal krstiti. Drugod so dajali dolar ob vpisu in do ar za vsako dobro naučeno poglavje iz katekizma. V nekaterih krajih so denar delili spet po drugih vidikih: odrasli so dobivali po 6 dolarjev, otroci izpod osem let starosti dva dolarja, pohabljeni niso dobivali ničesar, ker niso mogli sami priti k verouku ali krstu, vendar so jim nazadnje prisodili po dolar, ker jih sicer starši niso hoteli prinesiti h krstu...

Lebbe pravi v zaključnih mislih o tej metodi, da se je nazadnje sprevrgla v veliko izrabljanje. Med verniki, na ta način nabranimi, pa je kmalu prišlo do odpadov; dogajalo se je, da so ponekod misijonarji klicali na pomoč orožnike, ako tako kupljeni verniki niso izpolnjevali svojih obvez. Kitajski mandarin je moral pred svojim sodiščem obsoditi odpadnika, da je vrnil misijonarju denar, ki mu ga je dal za krst ali obiskovanje verskega pouka.

In Lebbe zaključuje svoje misli s temi besedami: „Zelo me boli in silno trpim, če pomislim, da je to zraslo iz dela velikega apostolskega delavca (msgra. Jarlina). Bil je ves prevzet z vmem, da bi spreobrnil ves narod, in ta gorečnost je vzklikla resnično v apostolski duši. Resnično, zjokal bi se, zjokal...“

Po prvi svetovni vojni je apostolski delegat na Kitajskem, msgr. Celso Constantini zapisal: „Na Kitajskem Cerkve nismo postavili na prave temelje, ampak smo jo gradili na temeljih inozemskih zastopstev. Zato Azije nismo mogli spreobrniti. Tam smo uporabljali čisto napačne metode, ker so bile drugačne od tistih, ki so jih uporabljali misijonarji v apostolskih časih. Mislili smo, da moremo pridobiti Orient s tujo hierarhijo in z latinščino, Orient pa se ni uklonil.“

Lebbe je vse to videl in presojal že dolgo pred izbruhom prve svetovne vojne in v teh nazorih je bil tedaj precej osamljen. V začetku svojega misijonskega delovanja je tako prišel navskriž z duhom, ki je vel med njegovimi predpostavljanimi.

Lebbe je prišel na svoje prvo pastirsko mesto s kitajskim imenom. Že s tem je nakazal, da hoče biti med Kitajci kitajski duhovnik. Oblačil se je po kitajsko in tudi lase je nosil na kitajski način. Nadel si je ime Lei Ming Juan in sicer pomeni Lei — grom, Ming Juan pa — ki grmi v daljavi.

V vas je prišel kmalu po veliki stiski; vihar boksarskih upornikov je šel skozi vas in v neki krščanski družini poklal osem otrok. Stari Wang je bil odsoten in ko se je vrnil, je Lebbe videl starca, kako je po razdejani vasi jokal in iskal svoje otroke in vnuke. Starčevu gorje je bilo še hujše, ko je slišal, da je bil morilec poveljnik boksarjev Čangfutang, njegov najboljši učenec (Wang je bil učitelj boksanja). Nekaj let pozneje je Lebbe predaval v Parizu o tej tragediji. Navzoč je bil

tudi pesnik Henri Ghéon, ki je potem napisal dramo „Tri modrosti starega Wang“, delo, znano tudi med Slovenci. Božja Previdnost mu je dala na prvem polju delavnosti ljudi, ki jih je mogel vzljubiti kot vernike, pa tudi kot — Kitajce.

Na delovanje Cerkve med Kitajci je začel gledati po svoje in začel borbo za zmago svojih nazorov.

(Se bo nadaljevalo.)

SLIKE IZ MISIJSKE ZGODOVINE

MISIJONAR P. JANEZ ADAM ŠAL

Pater *Janez Adam Šal* (*Schall*) se je rodil 1. maja 1592 v Kölnu. Leta 1611 je stopil v jezuitski red. Bil je v bogoslovju in modroslovju zelo izobražen in tudi v računstvu, fiziki in zvezdoznanstvu. Leta 1618 je odpotoval na Kitajsko. Po dolgi in nevarni vožnji je 1. 1619 prispel v Makao, portugalsko naselbino, kjer so imeli jezuitje svoj zavod. Po devetletnem čakanju, ki ga je porabil za učenje kitajskega jezika, je deloval v Singanfu, glavnem mestu pokrajine Šensi, kjer je po mnogih težavah ustanovil malo krščansko občino. Nato je bil poklican na cesarski dvor v Peking. Dvor je za vsako leto izdal koledar za vso državo, ki pa je bil zelo pomanjkljiv.

Krščanski mandarin Pavel Ly je s cesarjevim dovoljenjem to delo izročil jezuitoma Rou (Rho) in Šalu. Osem let sta bila patra nepretrgoma zaposlena s tem delom. Svojo nalogo sta izvrstno naredila. Cesar ju je radi tega visoko cenil in ukazal vsem kitajskim matematikom, da so obiskovali njuna zvezdoslovna predavanja.

L. 1638 je p. Ro umrl in p. Šal je sam ostal za ravnatelja matematične-zvezdoznanske komisije.

Svoje vplivno mesto je porabil v to, da je cesarja ohranil naklonjenega misijonarjem pri širjenju sv. vere. S tem je misijonom veliko koristil. Vsako priliko je izrabil, da je širil sv. evangelij. Posrečilo se mu je, da je v predmestjih Pekinga ustanovil več krščanskih občin. Cesarja Čungčinga je pregovoril, da je vse svoje kipe in podobe malikov vrgel v ogenj. Deset najvišjih dvornih uradnikov in petdeset dvornih gospa je sprejelo katoliško vero.

Leta 1664 so se polastili vlade Mandžurci. Novi cesar Sunči je visoko cenil Šala. Imenoval ga je za mandarina drugega in pozneje prvega razreda ter za učitelja nebeških skrivnosti. Sprejel ga je za svojega svetovalca in je prijateljsko z njim občeval. Dal je celo sezidati prav lično katoliško cerkev.

Po cesarjevi smrti so zaradi mladoletnosti prestolonaslednika Khanghi vladali državo štirje regentje. Ugled, ki ga je užival p. Šal pri cesarju, je bil mnogim dostojanstvenikom trn v peti. Začeli so ga tožiti. P. Verbiest ga je sicer izvrstno zagovarjal pri sodišču, pa podkupljeni sodniki so ga kljub temu obsodili na smrt.

S tem je bil misijonskemu delu na Kitajskem zadan hud udarec. In zares, v kratkem so bili po vsej državi razposlani seli s sledečim ukazom: „Krščanske cerkve naj se zaprejo, vse cerkvene reči uničijo, misijonarji ujamejo in pripeljejo v Peking.“ Šal je bil zaščitnik misijonarjev in kristjanov v državi. Zato so se ga hoteli sovražniki znebiti, da bi laglje zatrli vero. Niti pogani niso odobraval obsodbe zaslužnega misijonarja. Bilo je določeno novo sodišče, ki pa je bilo istotako podkupljeno in je prvo sodbo potrdilo. Toda cesarica je bila ogorčena nad tako krivico in je obsodbo zavrgla. P. Šal je bil oproščen. Kmalu nato je od kapi zadet umrl, 15. avgusta 1666.

Anton Merkun, U. S. A.

STARA KITAJSKA MODROST

Piše JANEZ KOPAČ CM, Kanada. — Nadaljevanje.

Pri razlagi Konfucejevega „Velikega nauka“ smo prišli v zadnjem članku do važne Konfucejeve ugotovitve, da morejo le pravilno vzgojene osebnosti pravilno voditi in dobro vzgajati družino.

V tem članku pogledjmo, kako Konfuce razloži trditev, da pravilno vodstvo države zavisi od pravilno urejenih družin.

DOBRO UREJENE DRUŽINE, POGOJ ZA PRAVILNO VODSTVO DRŽAVE

V 9. poglavju svoje knjige pravi Konfuce:

„Pomen trditve: ‘Kdor hoče pravilno voditi državo, mora prej pravilno voditi svojo družino’, se razloži takole:

Kdor svoje družine ne zna vzgajati, kako bo znal vzgajati druge? Zato vladar dopolni vzgojo države po zgledu družine. Do vladarjev moramo imeti sinovsko spoštovanje (pieteto); do starejših in nadrejenih bratsko podrejenost; nadrejeni pa morajo ravnati s podrejenimi ljubeznivo.

V „Opozorilu Kangu“ je rečeno: ‘Ravnaj z ljudmi kakor da bi negoval otroke.’ Čeprav mati ne bo vedno pogodila želje svojega otroka, vendar ne bo nikdar veliko pogrešila.

Pod vplivom ljubezni v družini se nauči država ljubezni v državni skupnosti. Po zgledu prijaznosti v družini se nauči država prijaznosti v odnosih do svojih državljanov. Pod vplivom enega razvratnega človeka je često cela država zapeljana k uporabi in neredu. Taka je narava vplivanja. To potrjuje pregovor, ki pravi:

‘Ena sama napačna beseda lahko pokvari vso zadevo; en sam človek lahko utrdi (ali poruši) državo.’

Jaó in Šun sta vodila državo z dobrohotnostjo in ljudstvo jima je sledilo. Čie in Čao sta državo vodila s silo in ljudstvo jima je sledilo.

Kadar so pa vladarji izdajali postave, ki so bile v nasprotju z njihovim zasebnim življenjem, jim ljudstvo ni sledilo. Zato mora imeti vladar sam vse dobre lastnosti, šele potem jih more zahtevati od ljudstva. Sam ne sme imeti slabih lastnosti, šele potem sme zahtevati od ljudstva, da jih ne sme imeti. Ni ga človeka, ki bi mogel vzgajati druge, ako se ni prej sam vzgojil v značajno osebnost.

Tako vidimo, kako vodstvo države zavisi od pravilno vzgojene družine.

V „Knjigi pesmi“ je rečeno: ‘Breskev je nežno drevo, in vendar, kakor bujni so njeni listi.’ Dekle bo šlo v hišo svojega moža in

bo dobro gospodinjilo v njegovi hiši. Zato zavisi pravilno vodstvo države od pravilno urejenih družin.

V „Knjigi pesmi“ je rečeno: 'Družine bodo prenesle del svojih dolžnosti na starejše brate, in ti bodo prenesli del svojih dolžnosti na mlajše brate.' Naj tudi vladar prenese del svojih dolžnosti na svoje starejše in mlajše brate, pa bo mogel dobro vzgojiti ljudi svoje države.

V „Knjigi pesmi“ je rečeno: 'V njegovem vedenju ni nič nepravilnega. On usovršuje vse ljudi svoje države.' Da! Kadar je vladar vzor kot oče kot sin in kot brat, tedaj ga bo ljudstvo posnemalo.

Tako se razloži trditev: Vodstvo njegove države zavisi od vodstva njegove družine.

Razlaga: Menda ga ni naroda na svetu, ki bi tako zelo naglašal pomen družine, kakor kitajski narod. V pesmih in pregovorih, v povestih in v modroslovju, povsod je glavni poudarek na družini. Tudi Konfuce, ki svoj nauk gradi na temeljih starih kitajskih modrijanov, vzame za temelj in izhodišče vsega družabnega življenja družino. Po njegovem nauku naj bi bila država vodena po zgledu dobro vzgojene in pravilno vodene družine. Državljeni naj bi izkazovali vladarju podobno spoštovanje kakor ga izkazujejo otroci svojim staršem. Vladarji pa naj bi bili ljubeznivi in dobri do svojih podrejenih kakor so dobri očetje in matere do svojih otrok. Razmerje med nadrejenimi in podrejenimi v državi pa naj bi bilo, kakor je razmerje med mlajšimi in starejšimi brati v družini.

To svojo trditev Konfucu lepo podpre s citatom iz knjige: Opozorilo Kangu. V tej knjigi so dana razna navodila vladarju Kangu za pravilno vodstvo države. Konfuce si je izbral iz te knjige najbolj značilen citat: „Ravnaj z ljudmi kakor da bi negoval otroke“. Konfuce je hotel naglasiti, da mora vladar posnemati pri vodstvu in v vzgoji državljanov očeta in mater. Zlasti poudarja mater, ker prav mati vedno najbolj pogodi želje svojih otrok. Vladarji pa bi morali vedno upoštevati upravičene želje svojih državljanov.

Konfuce nadalje razloži, kako zgled dobre družine vpliva na vodstvo države. Konfuce hoče reči, da bo vladar, ki je izšel iz dobre družine, upošteval pri vodstvu države vse tiste čednosti in dobre lastnosti, ki so jih gojili v družini. Zato je vpliv dobre družinske vzgoje na vodstvo države neprecenljive vrednosti. Nasprotno pa more en sam slab, nevzgojen človek celo državo pahnuti v pogubo. Konfuce to trditev podkrepi s kitajskim ljudskim pregovorom: „Ena sama napačna beseda lahko pokvari vso zadevo; en sam človek lahko utrdi državo.“ Za kitajske pregovore je značilno, da skušajo podkrepiti resnico, ki jo naglašajo, z navajanjem medsebojnih nasprotij. Ta pogovor hoče poudariti silno moč vpliva. Zato vzame za primer eno samo slabo besedo, ki pokvari vso zadevo, in enega samega dobro vzgojenega in vsestransko pravilno ravnojočega človeka, ki utrdi državo. Kako pravilno je trdil Konfuce, nam priča zgodovina. Tudi najnovejša.

Potem pa Konfuce omenja štiri kitajske vladarje, ki so tako vladali, da jim je ljudstvo sledilo. Dva od teh vladarjev sta vladala milo in dobrohotno. Taka sta bila tudi po svojem značaju, in ljudstvo ju je ubogalo. Dva sta pa vladala s silo, vendar dosledno. Kar sta zahtevala od ljudi, sta tudi sama izpolnjevala. In tudi njima je ljudstvo sledilo. Konfuce hoče reči: Bolj kot način vladanja je važno dosledno, značajno vodstvo. Najvažnejše je, da je vladar najprej sam vzgojena osebnost in da tudi sam vse to izpolnjuje, kar drugim ukazuje. Sicer vsi ukrepi

vladarja, čeprav so dobri, ne zaležejo veliko. Zato za vladarje miso dovolj le vodstvene sposobnosti, ampak morajo biti tudi značajni in vsestransko dobro vzgojeni možje. Taki možje pa pridejo le iz dobrih in pravilno urejenih družin.

Na koncu tega poglavja Konfuce navaja tri citate iz znane kitajske „svete“ knjige, ki ima naslov: Knjiga pesmi. Ta knjiga izraža v pesniški obliki razne globe misli verske in modroslovne vsebine. Konfuce navaja iz te knjige citat, ki nežno breskev z bujnimi in močnimi listi primerja mladi, nežni ženi, ki v hiši svojega moža veliko dobrega naredi. Citat hoče naglasiti misel, da žena in mati v družini kljub svoji nežnosti največ dobrega stori. Drugi citat iz te knjige pove, kako so v dobri urejeni družini dolžnosti porazdeljene med starše in otroke in med starejše ter mlajše brate in sestre. V dobro urejeni družini vzame nase vsak član družine del odgovornosti za skupno dobro družine. Konfuce naglaša, da mora biti tudi v dobro urejeni državi tako. Ta Konfucejeva zahteva je enaka zahtevi zadnjih papežev, ki za rešitev socialnega vprašanja naglašajo, naj državni voditelji čim več odgovornosti in dolžnosti prenesejo na razne socialne korporacije. Kajti čim več ljudi se čuti v družbi ali državi soodgovornih pri delu za skupno dobro, tem večji se pokažejo uspehi.

Za zaključek pa vzame Konfuce iz Knjige pesmi citat, kako vsestransko pravilno ravnaajo vladar usovršuje vse ljudi svoje države. Konfuce povzame še enkrat glavno misel svojega dokazovanja. Dober vladar pride le iz dobre družine. Le tisti, ki je bil v družini dober sin in dober brat in dober oče, bo tudi dober vladar.

Dasi je Konfuce te nauke učil že davno še pred Kristusovim rojstvom, se vendar vsi veliki misleci povračajo k tem naukom. Ko je na primer apostol Pavel izbiral predstojnike za nove cerkvene občine, se je poslužil čisto enakega načela, kakršnega v tem poglavju naglaša Konfuce. Kajti v pismu Timoteju naroča: „Škof mora biti hiši dober predstojnik, ki ima otroke v pokorščini z vso dostojnostjo. Ako pa kdo lastne hiše ne zna vladati, kako bo skrbel za Cerkev božjo?“ (1 Tim. 3,4-5).

Družina je in ostane temelj vsake verske, нравne, narodne in državne obnove. Dobri verski, narodni in državni voditelji bodo izšli le iz dobrih, pravilno urejenih družin.

SLIKE IZ MISIJSKE ZGODOVINE

SLAVNI MISIJONAR V PEKINGU — SLOVENEK

(Iz knjige: 800 let Mengša.)

Avguštin Hallerstein, rojen 1703 v Mengšu, umrl 1774 v Pekingju na Kitajskem. Kot jezuit se je posvetil misijonstvu na Azijskem Dalnjem vzhodu. Tja je prišel po daljšem bivanju v portugalskih kolonijah Mozambique na jugovzhodni afriški obali ter Goba (pravilno Goa, pripomnil Merkun) v Prednji Indiji. Bil je menitost Dalnjega vzhoda. O njih je pisal za tedanji čas znamenita znanstvena je znanstvenik, ki so ga zanimalo zemljepisne, narodopisne in naravoslovne znatpisma ter razprave, ki jih je v latini čini v samostojnih knjigah ter v publikacijah londonskih in petrograjskih znanstvenih družb.

Nadalje se je ukvarjal z zvezdoslovjem in svoja opazovanja prav tako objavljaj. Kartografiral je Macao za okolico in deželo Tatarsko ter za tedanjo Kitajsko določil število prebivalstva. Njegovo delo se je opiralo na opazovanje in na lastne ugotovitve in meritve. Užival je velik ugled na pekinškem cesarskem dvoru.

ZA BOŽJIM KLICEM

Dvaindvajset let je tega, kar se je v 6 milijonskem kitajskem mestu Shanghai rodil mali Jože. Družina Chan je poleg Jožeta imela še tri hčere in mlajšega sina. Srečno so živeli pod božjim varstvom in starši so globoko krščansko vzgajali svoje otroke. Molitve je bila dnevni duhovni kruh Chanovih.

Jože si je že od mladosti želel postati duhovnik. V bližini so imeli očetje salezijanci lepo šolo za fante. Tja so poslali starši svojega sina, da je lahko v zavodu začel svoje študije za bodočo odločitev. Brez njihove dobrote bi starši ne zmogli.

Prišla so leta strahotne vojne. Japonski vdor na Kitajsko in kratek mir. Že je kazalo, da bodo Chanovi zaživeli lepše dneve, ko je nenadno 1948. leta umrl 15 letnemu Jožetu oče. Komunisti so se zbirali v Mandžuriji in mesto Mukden je bilo v nevarnosti. Vsakdo je vedel, da bodo zasedli vso Kitajsko, če se jim posreči prebiti severno fronto. Tedaj so odločili salezijanski misijonarji, poslati vse kaj več obetajoče fante v Hong Kong. Tam bodo v miru mogli nadaljevati svoje učenje. Bilo je komaj nekaj mesecev po smrti Chanovega očeta.

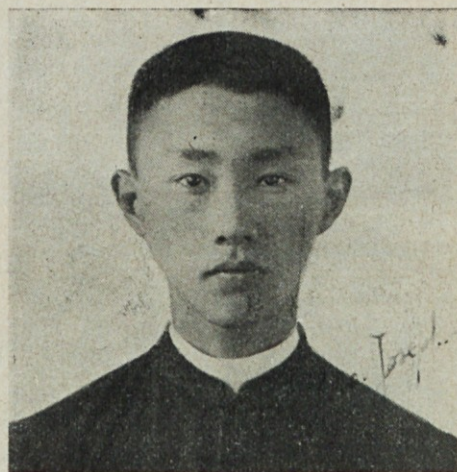
Mladi Jože je vstopil v Hong Kongu takoj v salezijanski noviciat. Njegova mati s štirimi otroki je ostala osamljena v Shanghaiju. Hvaležno je Jože mislil v nanjo, zanj molil, se resno oklenil v preizkusni dobi noviciata oblikovanja svoje duše. Saj je bilo vse odvisno od tega, kako bo v noviciatu vzdržal. Leto je hitro minilo in preizkušnjo je dobro prestal.

Sledil je triletni študij filozofije. Pouk modroslovja je Jožeta še bolj utrdil v hrepenenju po vzvišenem duhovniškem poklicu. Nato so ga predstojniki odredili z ostalimi aspiranti za triletni pouk 60 nadebudnih kandidatov za bodoči noviciat. Njegov rektor je bil znani slovenski salezijanski misijonar Joško Geder, ki ima ta skrb za bodoči redovni naraščaj.

Nedavno je slovenska dobrotnica iz Clevelanda gospodična Marija Ciber ob-

ljubila podpirati skozi vsa leta bogoslovnega študija kakega domačega bogoslovca iz misijonskih dežel. Pomoč je bila ponudena kitajskemu slovenskemu misijonarju Majcenu, ravnatelju Tang King Po šole v Hong Kongu. Dobil naj bi jo najboljši aspirant. V maju so imeli predstojniki posvet in izbrali Jožeta Chana za izvoljenega obdarjenca.

Takole ga slika misijonar Majcen sam, pred odhodom v salezijanski red svetni učitelj v Sloveniji: „Naš Jože, ki se je v svojem praktičnem delu kot asistent posebej odlikoval — tako v pobožnosti, kakor tudi v delu za aspirante — je dobil od kapitularjev najboljšo pobudo. Bil je tudi odločen, da bo že v jesenskem roku za začetek novega šolskega leta odpotoval v Italijo, kjer bo na naši univerzi študiral in se tako pripravil za delo med Kitajci. On je bil tudi v mojem zavodu pod vodstvom gospoda Gederja in sem ga res rad imel, ker je pokazal tako lep redovniški duh, pa tudi izredne sposobnosti. Tega Jožeta torej skupno z gospodom Gederjem priporočava. On bo gotovo, kot je obljubil, molil za svoje dobrotnike. Pa tudi njega samega priporočam v svete molitve. Predstojniki imajo lepe načrte. Potrebujemo dobro vzgojene, vodstva sposobne kitajske duhovnike. Upajmo, da bo s pomočjo molitve

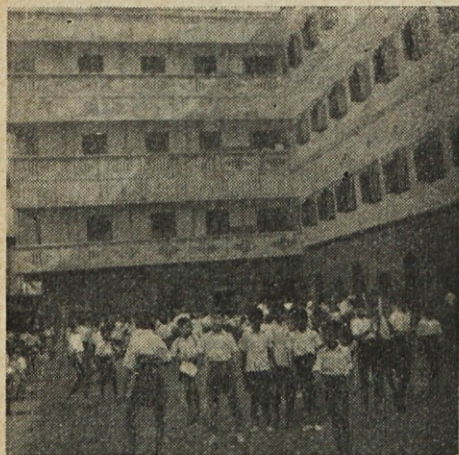
dosegel to, kar želimo od njega mi, pa tudi njegovi dobrotniki.“

V septembrskih „Katoliških misijonih“ beremo Jožetovo pismo dobrotnici, ki se končuje: „Letos v poletju bom zapustil te svoje dečke in začel s teološkimi študijami. Vse življenje Vam bom hvaležen, ako bo Vaša plemenitost mogla poskrbeti za moje potrebe v teh štirih letih. Svojo hvaležnost pa Vam bom lahko skazoval z dnevnimi gorečimi molitvami za Vas. Naj Vam Bog to Vaše delo krščanske ljubezni poplača in naj Vas vedno blagoslavlja. — Vam iskreno vdani klerik Jožef Chan SDB, Kowloon - HongKong.“

Naslednji dve pismi je mladi kitajski bogoslovec pisal slovenski dobrotnici eno tik pred odhodom iz Hong Konga, drugo pa že iz Turina:

„Minilo je že precej časa, kar sem Vam pisal zadnje pismo. Končal sem triletno praktično vežbanje in zdaj se pripravljam na bogoslovne študije, katere nameravam končati na papeškem študijskem zavodu naše salezijanske družbe v Turinu v Italiji. Iz Hong Konga bom odpotoval 27. avgusta z zelo udobno ladjo „Asia“; v Turin bom dospel najbrže konec septembra. Upam, da bo potovanje

V nekem misijonskem zavodu v Aziji.

zelo zanimivo. Čim pridem v Turin, Vam bom spet pisal.

Še enkrat Vam izrazim prav iskreni Bog povrni in se še vnaprej priporočam Vaši darežljivosti. Bog in Mati božja naj blagoslovita Vas in vse Vaše drage.“

„Po 26 dnevnem potovanju sem srečno dospel na cilj. Hong Kong sem zapustil 27. avgusta v družbi enega duhovnika in dveh klerikov naše družbe, še en salezijanski duhovnik pa se nam je pridružil v Singapuru in dva klerika v Bombayu. Tako sem imel kar lepo družčino.

Ladja, s katero smo se vozili, ni ravno velika, pač pa udobna. Morje je bilo ves čas mirno. Ustavili smo se v naslednjih pristaniščih: Singapur, Colombo, Bombay, Karachi, Aden, Suez, Port Said, Neapelj in Genova. V Neaplju je ladja stala 20 ur. V tem času smo obiskali izkopanine v Pompejih in prekrasno cerkev Naše Gospe Rožnega venca.

V jutru 22. septembra smo dospel v Genovo. Kosili smo v salezijanski hiši in nato hiteli na železniško postajo in ob 5 popoldne smo bili že v Turinu. Šli smo naravnost v baziliko Marije Pomočnice kristjanov, kjer sem goreče molil za Vas.

Zdaj že študiram v salezijanskem papeškem študijskem zavodu. Bogoslovcev je 150, 40 jih je v istem letniku z menoj. Bogoslovci so iz vseh koncev sveta, tudi profesorji so raznih narodnosti. Kljub temu se med seboj prav dobro razumemo. Zares čutim, da pripadam veliki katoliški družini.

Končam to pismo obljubljač dnevno molitev za Vas in Vas prosim, da tudi Vi molite zame, ker bi rad vidno napredoval v petletni pripravi na moje duhovništvo. Hvala Vam!“

V Shanghaju molí Chanova družina za Jožefa vsak dan. Nič ne vedo, kaj dela in kje pravzaprav živi. Skupni rožni venec, ki so ga že doma v družini molili sleherni večer, jih tudi danes druží. Ljubzen ne pozna meja. Ne železnih, ne bambusovih zaves. Če je zgrajena na molitvi, sega s svojimi učinki v večnost in osrečuje vse ljubljene.

NEKAJ IZ SIAMA

V goriški „Misijonski nedelji“ za leto 1955 je m. Ksaverija Pirc O.S.U. objavila sledeče zanimivo poročilo iz Siama, ki ga je napisala na ladji, ko se je vračala iz Evrope nazaj v Siam, in mu sama narisala tudi ilustracije.

„Victoria“, 12. maja 1955.

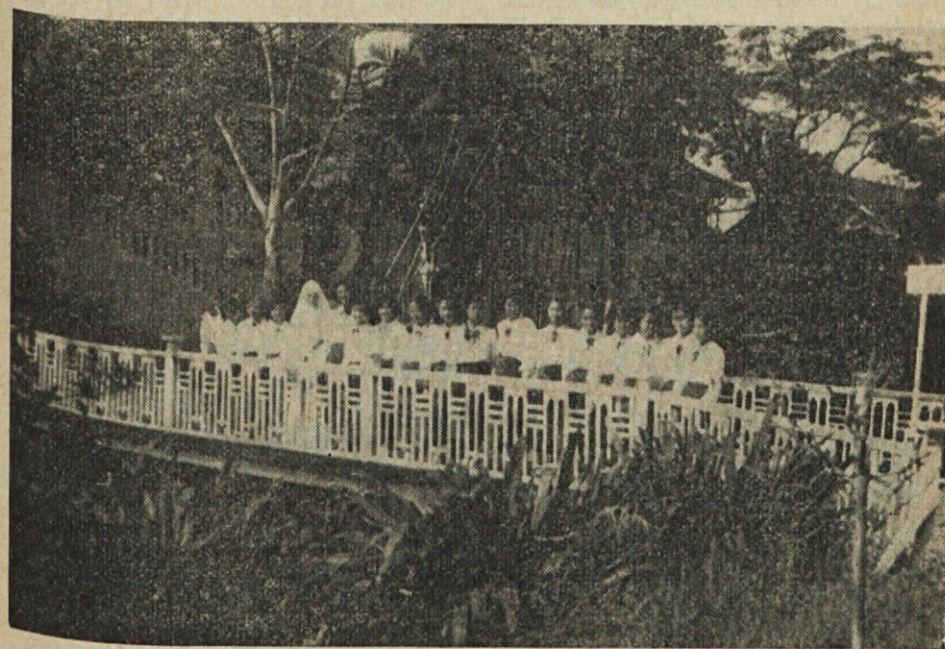
„Kdor prerokom pomaga, bo poplačan kakor prerok sam. Mislite vedno na to, da mora vsakdo svojega bližnjega rešiti.“ (P. Leopold, str. 128).

Pravkar sem čitala besede v življenjepisu svetiškega p. Leopolda in takoj sem se spomnila na vas, ljubi goriški Slovenci. Že zdavnaj sem vedela, da ste zelo vneti v podpiranju misijonarjev, ker želite po njih rešiti kar največ duš. Vse to sem pa tudi dejansko doživela, ko sem

bila med vami 24. aprila 1955, za nekaj nepozabnih uric. Tako zna sprejemati samo domovina, ki je segla čez mejo in me objela, kot zna le ona. Tako vesela, prisrčna, pa vendar tako globoka je bila tista prireditel slovenske mladine. Pričala je, da Gorica razume, da je pri vsej skromnosti zunanjih razmer še neizmerno bogata v primeri z narodi Vzhoda, katerim manjka tisto eno in edino potrebno: spoznavanje Boga. Dasiravno v Evropi marsikdo zdrzne s prave poti in se celo pogrezne v zločine, ki so temnejši od onih v deželi Bude, vendar vsakdo ve za pot nazaj in, če le hoče, jo najde.

Zopet sem na poti v prestolnico budizma. Nepregledna sinjina tropičnega morja okrog nas, ladja pa nevzdržno plove proti vzhodu. Med potniki 3. razreda, kjer nas je sedem misijonarjev, 5 pa

M. Ksaverija Pirc O. S. U. z nekaterimi gojenkami na mostiču v zavodu Mater Dei v Bangkoku.

trov in 2 uršulinki, je pretežna večina temne polti, sinovi Indije. Vsi govorijo več ali manj angleški in so veseli, če najdejo priliko, da spregovore kako besedo z nami, misijonarji. Beli potniki pa gredo mimo nas, kot da nas ne vidijo. Koliko je med njimi katoličanov? Ob nedeljski sv. maši v salonu prvega razreda jih je bilo kakih 12, ob vsakdanji službi božji v salonu tretjega razreda sva pa le dve uršulinki in vendar je na ladji kakih 400 duš ali več. Milost jim je tako blizu, pa se je ne poslužijo. Zato pa jo Bog pošilja po nas misijonarjih onim, ki je niso zavrgli, saj o njej še slišali niso.

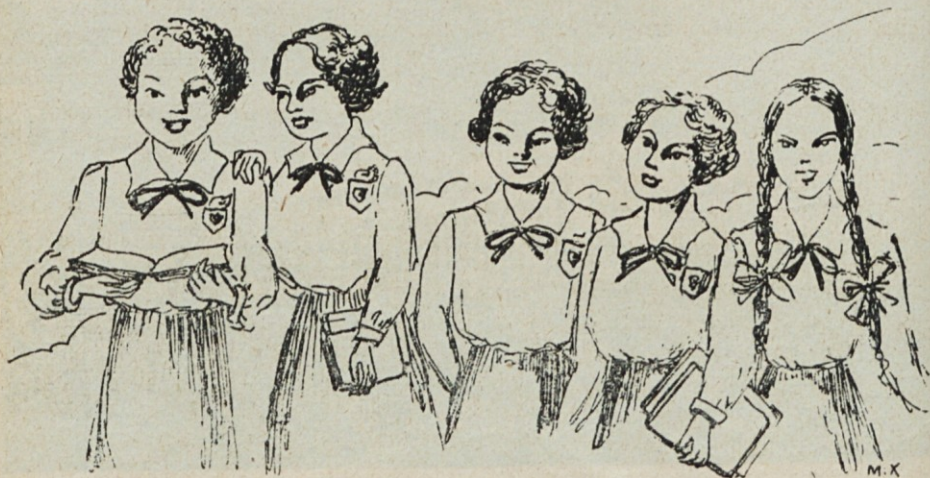
Pa boste rekli: saj so misijonarji že dolgo v Siamu, kako, da je še toliko teme. Pretehtajmo skupno samo nekatere številke. Siam ima 18 milijonov prebivalcev. Za njih budistovsko vero skrbi 113.644 boncevi in 60.058 novincev. 19.769 prekrasnih pagod (poganskih templjev) pokriva bogato deželo. Bangkok sam jih ima 496. — Katoliških misijonarjev je nekaj nad 200 in malo več sester. Po večini razpolagajo z majhnimi gmotnimi sredstvi in so brez javnega vpliva. Kako naj ti uspešno napadajo to najvažnejšo budistično trdnjavo, ki je Siam?

In vendar, gorčično zrno božjega kra-

ljestva raste. Katoličanov je sedaj nad 60.000 in so razdeljeni na štiri vikariate. Dvema predsedujeta škofa domačina. Naša največja sila pa so katoliške šole. Siamci so zelo željni izobrazbe. Ministrstvo prosvete skrbi, da so državne šole kar najlepše in najboljše opremljene. Šolnine v teh šolah ni. V naših šolah pa mora biti, kako naj jih sicer vzdržujemo. Saj še tako ne moremo tekmovati z državnimi šolami kar se tiče zunanje opreme šolskih poslopij. In vendar kar drve k nam. Samo ob začetku šolskega leta v maju, smo morali zavrniti nad 400 novih učenk, ki so prosile za vstop. Pa to ni tako lahko; ljudje se kar ne dajo zavrniti. Ponujajo nam višjo šolnino, moledujejo in prosijo in obljublajo vse mogoče. Pa če ni prostora, ga ni, tudi ne za hčere princev in ministrov. Največji naval je za notranje gojenke. Imamo le 85 prostorov zanje, pa bi jih rabili najmanj 300. Zunanjih učenk imamo v zavodu Mater Dei v Bangkoku 1200. Take ljube deklice! Vse do zadnje črnooke in črnolase z nekoliko poševnimi očmi mongolske rase, lahno rjave barve, pa vse nasmejane in polne življenja.

Vsi razredi otroškega vrteca, osnovne šole, gimnazije in dveh letnikov pre-uni-

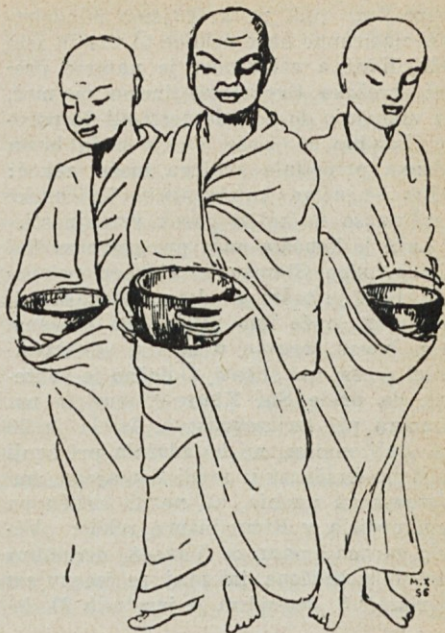
Siamske študentke, kot jih ja narisala m. Ksaverija.

verze so napolnjeni do zadnjega prostora. Držimo se splošnega učnega načrta za siamske šole, vendar je ves naš pouk na krščanski podlagi. Molimo pred šolo in po šoli, vendar so učenke proste, da molijo z nami ali ne. Zunanja drža mora biti seveda dostojna. Prve pol ure je vsako jutro posvečeno moralki, to je razlagi naravnega zakona, ki ga je Bog razpisal v dušo vsakega človeka. Ta predmet je obvezen za vse in nihče se temu ne upira. Katoličanke pa ob istem času dobe razlago krščanskega nauka v posebnih prostorih.

Zavod Mater Dei smo pričele pred 27 leti s 50 učenkami, sedaj pa jih imamo 1200. Leta in leta smo imeli 10% katoličank, sedaj jih imamo pa že 22%. Tu in tam dobri Bog pokliče kako izvoljeno dušo, da pretrga vse vezi družine in običajev in postane kristjanka. Pa to je naravnost heroično. Razumeti more to le oni ki ve, kako je vse javno in zasebno življenje Siamcev povezano z budizmom. Večje ali manjše število boncev je povabljenih ob slovesnih družinskih prilikah, ob rojstvu, smrti ali raznih obletnicah družinskih članov. Ti molijo razne blagoslove v lepo ubranem petju, ki je slično gregorijanskemu. Nato pa jih družina lepo pogosti ob posebni mizi in navadno tudi v posebni sobi. Ko pridejo v hišo k slovesnosti, bonci nikogar ne pogledajo in razen molitve tudi ne spregovorijo nobene besede. Ali ste že videli sliko bonca? Obrbite glave je, bosonog in ves zavrt v rumeni togi, ki obstaja iz dolgega kosa blaga, ovitega zopet in zopet okrog telesa. Oči so mu vedno povešene.

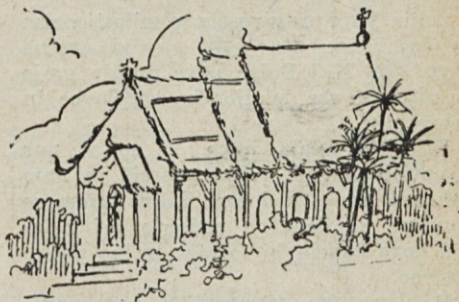
Na ulicah Bangkoka srečaš bonca ob vsakem času, zlasti pa ob zgodnji jutranji uri. Bonci morajo živeti v velikem uboštvu in si vsako jutro izprosi hrano od hiše do hiše. Pred šesto uro zjutraj jih že vidiš stati ob cesti s povešenimi očmi in pločevinasto posodo v roki. Gospodinja pa pride iz hiše s pripravljenimi jedmi, poklekne pred bonca in mu strese v pločevinasto posodo vse vprek: riž, omako, sočivje, sadje. Pri tem drug drugega ne smeta pogledati in tudi ne spregovoriti besedice. Kar bonec tako na-

Ta risba kaže bonce, spodnja pa novo katol. cerkev v Bangkoku. (Risala m. Ksaverija.)

bere, mu mora zadostovati za tisti dan. Kar ima preveč, pa da ubogim. Bonec ves dan moli, premišljuje in študira pradaвне knjige. Seveda mnogo časa vzamejo tudi razne slovesnosti. Saj ne otvorijo nobene šole ali trgovine ali nove hiše, ceste ali mostu brez navzočnosti bonca.

Iz vsega tega vidite, kako zelo je prežeto vse življenje Siamcev z budistično

vero. Zato tudi ne krščujemo mladoletnih, dasiravno naše deklice to včasih zelo žele. Končna vztrajnost je namreč preveč ogrožena. Svetujemo jim na vso moč, da vztrajajo do polnoletnosti ali do poroke. Zgodilo se je že, da je naša bivša učenka pripeljala svojega moža, rekoč: „Oba se učiva katekizma.“ Krščanske družine so najboljši porok vztrajnosti.

Lani je končala našo pre-univerzo Sui Kiang, lepa Siamka kitajskega pokolenja. Bila je osem ali devet let naša gojenka in je že leta želela biti krščena. Oče, bogat trgovec v mestu, seveda ni hotel o tem nič slišati. Odločno je zahteval, da pride Sui Kiang domov in mu pomaga pri knjigovodstvu. Imela je 20 let. Bali smo se, ali bo zdržala pri svoji želji po krščanstvu sredi domačega, budistovskega udobja, ali ne. O božiču pa sem prejela v Rimu pismo, rekoč: „Veselo novico imam za Vas: 8. decembra sem bila krščena in zdaj se imenujem Miriam.“ 3. decembra je izpolnila 21. le-

to in tako je ni mogel nihče ovirati. Krščena je bila v prekrasni novi cerkvi očetov redemptoristov. Mati, bratje in sestre so prisostvovali slovesnosti in se veselili s Sui Kiang. Miriam, oče pa ni rekel besede. Kdo ve, če ne bodo še drugi člani družine sledili njenemu vzgledu.

Cerkev očetov redemptoristov je prva katoliška cerkev zidana v tradicionalnem siamskem slogu, v katerem so zidane budistične pagode. Kritiki so se razburjali, eni za, drugi proti. Cerkev pa stoji in kaže, da se da katolicizem prilagoditi vsaki umetnosti.

Iz teh vrstic lahko razvidite, da misijonarji v Siamu le sejemo, sejemo. Zrno božje besede pade često na kamenita tla in ni nobenega sadu. Če pa pade na dobro zemljo, je sad stoteren tudi na Siamskem. Dragi misijonski prijatelji, pomagajte rahljati zemljo duš z molitvami in žrtvami. Če bo več dobre zemlje, bo tudi žetev bogatejša in skupno se je bomo veselili, ko sine dan brez zatona.

☆ IZ PISEM SLOVENSKE MISSIONARJEV ☆

Z Japonske nam piše daljše pismo m. MAKNISA LUŽEVIČ FMM, iz misijona, kjer so pred letom dni doživeli strašno nesrečo, požar, ki je upepelil ne samo vrsto misijonskih poslopij, ampak okrog 90 ubogih stark, o čemer smo o svojem času obširno poročali. Misijonarka nam piše 13. XII. 1955, torej nekaj dni pred prazniki in novim letom, zato najprej vošči s toplimi besedami:

Želim Vam prav vesele in milosti polne božične dneve, prav tako pa tudi srečno novo leto. Naj Božje Dete razlije svoje milosti na vse misijonske sodelavce in dobrotnike.

Prisrčna hvala vsem, ki so se nas spomnili ob naši veliki nesreči in nam naklonili svojo podporo. Zahvaljujem se ponovno za denarno podporo pri zidanju nove kapele, ki jo tako nujno potrebujemo.

Pošiljam dve fotografiji: novo zave-

tišče in pa prizor ob vrnitvi naših stark, ki so v krogu matere prednice in naših sestra. Nepopisno je bilo veselje teh bednic, ko so se povrnille iz budističnih zavetišč. Res da so jim tam bili zelo dobri in so zanje lepo skrbeli, a počutile so se tuje in tesno jim je bilo, saj je v mišljenju med njimi in med gostitelji precejšnja razlika. Naš duhovni vodja jih je pripeljal sem in ko so izstopile, so naravnost strmele nad prelepim belim, novim poslopjem njihovega zavetišča, ki jim je zdaj spet dom. Kar niso se mogle načuditi notranjosti, ki je tako drugačna od običajnih preprostih japonskih domov. Ena med njimi, ki je docela slepa, si ni mogla kaj in je še ona vzklikala, kot je čula druge: „Kako lepo...“. Naslednji dan so pripeljali še one, ki so bile začasno v Tokiju. Pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Tri so v času odsotnosti že umrle, štiri pa so še v bolnišni-

ci. Tista, ki je ob požaru skočila skozi okno in si pri tem zlomila roko in nogo, zdaj že hodi in tudi z roko že giblje. Ne morete si predstavljati, kako srečna je bila, ko se je prvič po dolgem času spet mogla prekrižati. Druga spet, ki ji je ime Matilda in je še vedno v bolnišnici, pa je pravi apostol: v bolniško sobo so pripeljali nevarno bolno ženo; naša Matilda pa brž iz postelje in k njej; začela ji je govoriti o Jezusu in Mariji in o nebesih; prepričala jo je o zveličavnosti naše vere in jo je slednjič tudi sama krstila; vso noč je potem prebдела ob umirajoči in brez prestanka molila rožni venec; ob jutranjem zvonenju je novokrščenka zaspala v Bogu...

7. novembra smo imele slovesen blagoslov novega zavetišča. Obred je opravil prevz. gospod internuncij msgr. Furstenberg. Slovesnosti se je udeležilo tudi mnogo duhovščine in redovnikov in redovnic. Prevzvišeni se je že med gradnjo neprestano zanimal, kako delo napreduje in je večkrat tudi sam prišel pogledat. Blagoslovitve se je udeležil tudi ameriški vojaški kurat, s katerim so prišli nekateri njegovi vojaki. Ti so nam namreč v žalostnih dneh težke nesreče veliko pomagali. Pri slovesnosti so vsi govorniki poudarjali, kako je krščanska ljubezen združena z dobrotlostjo zmogla v tako kratkem času postaviti novo zavetišče. Darovi so prihajali z vsega sveta. Prvi največji znesek je dal sv. oče Pij XII., že nekaj dni po požaru, z željo, da čimprej začnemo z zidavo novega poslopja. Za ta velikodušni dar vedo vse naše zavetišnice in so zdaj silno srečne in vesele, ker visi na steni v veliki sprejemnici lepa podoba sv. očeta.

Nekaj dni po otvoritvi nove stavbe so nam z mestne prefekture poslali spet 4 starke in naslednji dan kar 37. Vse so poganke — novo polje misijonskega dela za nas! Lepo misijonsko polje pa imamo tudi v tukajšnji bolnišnici. Skoraj ne moremo ustreči vsem, ki bi želeli poslušati pouk o naši sveti veri. Zato se še toliko bolj priporočam vsem našim misijonskim prijateljem in dobrotnikom predvsem za pomoč v molitvi.

V decembru piše iz Južne Indije salezijanski brat-laik LUDVIK ZABRET sledeče:

V naši kmetijski šoli imamo reden pouk in praktično delo na polju. Fantje se kar dobro držijo in so vedno dobre volje. To nas veseli, ker je znak, da znajo vrednotiti kmetijstvo. Ročno, še posebno poljsko delo ni privlačno ne cenjeno, vendar velika večina prebivalstva živi od poljedelstva in v razvoju poljedelstva temeljita napredek in moč svobodne Indije. Letos smo začeli tudi z živinorejo in z velikimi težavami spravljamo skupaj krave za mleko, ker te so v Indiji redkost, čeprav je sicer dežela po številu živine na drugem mestu. Naše prizadevanje v tej smeri je zelo važno; treba je gojence prepričati o koristnosti mleka in mlečnih izdelkov, o veliki pomoči, ki bi jo ta produkt nudil tako velikemu vprašanju prehrane indijskega prebivalstva, posebno doraščajočih otrok. Tudi država si v tem pogledu zelo prizadeva.

Iz Buirne se je kratko oglasil drugi salezijanski brat-laik JOŠKO KRAMAR. Dne 11. XII. nam piše tole:

Prav lepo se vam zahvaljujem za redno pošiljanje „Katoliških misijonov“. Prav danes sem bral v oktoberski številki o oporoki kitajskega duhovnika Tunga in sém s solzami v očeh premišljal, kako bi se neki tukajšnji katoličani in duhovniki zadržali, če bi prišlo tako preganjanje nadnje. Naši katoličani so manj globoki kot kitajski; če je še Kitajcem težko vzdržati, kako bo šele našim...

Tu imamo že več kot leto dni redno hierarhijo: dva nadškofa, pet škofov in en vikariat. Dva škofa sta domačina, čeprav je domače duhovščine še zelo malo. A upamo, da bo šlo kmalu na boljše, ker je v malih semeniščih precej mladine. Daj Bog, da komunizem ne prodre do nas, kajti domači kler je še prešibak da bi vzdržal.

Zdaj se pripravljamo na novo mašo g. Tomaža D'Suza, ki bo posvečen tu v naši cerkvi prihodnjo soboto, v nedeljo nato

pa pel prvo sv. mašo. Ima še dva brata, ki sta salezijanca. Novomašnik je prvi salezijanski duhovnik . domačin iz Burme. Cerkev smo za to priliko popravili (po desetih letih, odkar je bila poškodovana), a šele notranjščino, ker manjka sredstev saj smo še za notranjščino v težavah, kako bomo plačali račun, ki znese 2.400 dolarjev. Je pa cerkev zdaj res zelo lepa.

Imam pripravljen za vas paket, šest funtov težak. Že cele tri mesece leži pri meni in čaka na dovoljenje za odposlanje. Zdaj sem bil prepričan, da je že vse v redu, pa so mi s carine sporočili, da moram še nekaj doplačati. Upam, da bo zadeva zdaj vendarle stekla in paket odplul čez morje. Posodice, ki vam jih pošiljam, so napravljene iz bambusovih stebel, prevlečene s surovim lakom in pobarvane oziroma pozlačene. So te stvari še vedno v vsakdanji rabi v tej deželi. Ako bo ta pošiljka v redu do vas prišla, se bom potrudil poiskati za prihodnjo priliko še kaj lepšega.

Po dolgem času se nam je oglasila č. m. DEODATA HOČEVAR O.S.U., slovenska uršulinka na Javi, ki je bila med tem zelo bolna, pa jo je, hvala Bogu, Veli misijonar Kristus Gospod ohranil in vrnil misijonskemu polju, kjer jo tako potrebuje. Takole piše iz Djakarte dne 11. decembra 1955:

Zelo mi je žal, da mi zaradi bolezni ni bilo mogoče ustreči Vaši prošnji za predmete, ki bi Vam služili za misijonsko razstavo in tombolo. V Djakarto sem se vrnila šele 16. oktobra in bilo je pač prepozno, da bi stvari prišle do prireditve.

V septembru sem prejela pismo od m. Frančiške Novak iz Siama, v katerem mi sporoča, da je Slovenska misijonska zveza spet poslala denarno podporo slovenskim misijonarjem, med njimi tudi meni. Iskreno se Vam zahvaljujem in po Vas vsem prijateljem misijonov! Prosim Velikega Misijonarja, naj vsem po božje poplača ljubečo požrtvovalnost.

M. Frančiška mi je tudi poslala knjigi „Cerkvena poezija“ in „Na nepremag.

ljivi skali“, ki so mi v veliko veselje. Iskreni Bog povrne darovalcem! „Katoliški misijoni“ redno prihajajo in jih z zanimanjem prebiram. Skušala jih bom poslati bratu duhovniku v Južno Srbijo.

Zopet sem med mladino. Vse se je dobro končalo, polagoma bom spet lahko začela delati kot pred boleznijo. Dolgi so bili meseci bolezni, a sem hvaležna Bogu tudi za to. Žrtev je pač podlaga vsemu; še z večjo požrtvovalnostjo bom zdaj skušala svoje življenje posvetiti misijonom. In ker me podpirajo molitve in žrtve vseh prijateljev misijonov upam, da bo delo obrodilo lepe sadove.

Pošiljam Vam nekaj slik z naše šole. — Uršulinke na Javi praznujejo 100 letnico svojega prihoda v to deželo. Prve misijonarki so prišle 7. februarja 1856 in naš samostan je bil prvi uršulinski samostan v deželi. 17. novembra smo se pobožno spominjale vseh onih, ki so v teh 100 letih umrle v našem samostanu. 73 jih je; prva je umrla že 1. februarja 1856; bila je le 4 dni v misijonih... Zjutraj smo imeli za umrle slovesno sveto mašo v naši kapeli. 36 naših učenk v belih oblekah je položilo bele šopke na mrtvaški oder. Po sveti maši so odšli duhovniki in nekatere redovnice s 56 učenkami, ki so imele šopke rož v rokah, na pokopališče, kjer je sedaj 36 grobov. Po „Libera me, Domine“ so deklice položile cvetje na grobove. Naj počivajo v miru!

V Indoneziji smo imeli v septembru volitve, prvičrat v zgodovini te dežele. Mnogo ljudi sploh ni vedelo, za kaj pravzaprav gre. 78 milijonov prebivalcev šteje Indonezija, katoličanov le 1 milijon. Statistike kažejo, da so tudi nekatoličani volili za katoliško stranko. Dobili bomo 10 zastopnikov v parlamentu, kar je povsem nepričakovano. Hvala Bogu, zdaj se bo vsaj kdo bojeval za nas katoličane! Največ glasov je dobila nacionalna stranka, ki je pro-komunistična. Drugo mesto so dobili Masjumi (mohamedanci) in tretje komunisti. Zadnji so goljufali. Seveda je mohamedanska stranka zelo nezadovoljna z izidom. Parlament še ni otvorjen. Mohamedanci želijo delati sku-

M. Deodata Hočevar O. S. U. (desno) z javanskimi deklicami pri igri.

paj s katoličani, protestanti in malimi strankami proti komunizmu.

15. decembra bodo nove volitve — za konstituanto. Veliko zavisi od teh volitev. Komunisti demonstrirajo. Katoličani se zelo trudijo in zlasti molijo. Vsaka stranka ima svojo značko, katoličani rožni venec. Bog nam pomagaj!

Iz decembra lanskega leta so novice, ki nam jih s svojega misijonskega polja v Keimoesu (Juž. Afrika) pošilja misijonska sestra VINCENCIJA NOVAK:

Praznik Kristusa Kralja je za naš misijon največji dan. Že vrsto let se nam ta dan smehlja velika dušna sreča, kajti ves trud in žrtve našega misijonskega dela nam ta praznik Bog velikodušno plačuje in blagoslavlja. Letos smo v soboto pred praznikom krstili 15 poganov in 16 protestantov. V nedeljo zjutraj, na

praznik sam, pa je prvo sveto obhajilo prejelo 135 otrok; istega dne popoldne je bila birna: sv. Duh je napolnil 138 svojih borcev! Veliko je naše veselje in vem, da se z nami veselite tudi vi naši misijonski dobrotniki in prijatelji.

Težke preizkušnje so nas zadele letos. Velikanska povodenj nam je skoro vse uničila. S trudom in muko smo pozneje zemljo izravnali, spet zasejali, pa je pred nekaj tedni huda slana požgala vse posevke. Sedaj smo spet na delu in že drugič sejemo... Prosim Boga, da bi se nas vsaj zdaj usmilil in blagoslovil rast naše grude, da bomo imeli vsaj vsakdanji kruh! Kje naj sicer zberemo denar, da bi kupili vsak dan hrano za 200 ljudi? Kadar naša polja dobro rodé, imamo skoraj za pol leta kruh z naših njiv.

V zadnjih mesecih smo sprejeli v misijon mnogo novih sirotnih otrok. Večinoma

Cerkev misijona Pella, na katerem deluje misijonarka s. Elizabeta Pogorelec.

so do kosti sestradani; nekateri tudi bolni. Naši kmetje so z zadnjo povodnijo tudi veliko škodo utrpeli; zdaj je pritisnil še mraz, zato si lahko predstavljate, kakšna težava je s prehrano.

Upam, da ste prejeli predmete, ki sem Vam jih poslala za misijonsko razstavo in veletombolo. (Vse je v redu prišlo. - Op. ur.) Poslala sem, kar sem pač mogla, z iskrenim srcem in velikim veseljem, da se tako lahko vsaj malo oddolžim našim misijonskim dobrotnikom.

Moja javna zahvala rojakinji Mrs. F. Kavic, Red Hook, New York, ki mi je

že dvakrat poslala pakete z dobro ohranjeno obleko. Misijonarji smo ponosni na naše prizadevne rojake, ki se nas spominjajo ne le v molitvi, marveč tudi z darovi mislijo na nas. Naše molitve jih vedno spremljajo. Naj jim dobri Bog obilno poplača!

Iz Južne Afrike nam je pisala tudi misijonarka s. Benigna Šteh iz iste Družbe:

Prejela sem zanimive misijonske okrožnice, pa tudi poslani denar iz misijonskega sklada. Tisočkrat Bog povrni! Ne morete si misliti, kako prav mi je. Veš dar prišel; ravno takrat, ko sem ga najbolj potrebovala. Bog povrni vsem slovenskim dobrotnikom!

Na tej misijonski postaji sem že od decembra 1954. Predstojniki so me sem poslali skupno z dvema sosestrama, da bi začele z novim domom pod Marijinim varstvom. Misijon sam pa je začel neki italijanski misijonar že pred poldrugim letom. Zidal je kar sam s pomočjo nekega domačinskega mladeniča. Pa je pozidal, mislite si, 2 šoli, hišo za sestre, stanovanje zase in veliko dvorano, ki jo uporabljamo tudi za kapelo. Moji dve sestri in 2 domača učitelja skrbe tukaj za vzgojo 140 otrok. Seveda je naša šola privatna. Učitelja plačuje škofija, ker država noče ničesar prispevati.

Ob reki Oranje je veliko črnih naseeljencev, ki delajo na posestvih belih ljudi. Med temi domačinskimi delavci je naš apostolat. Oskrbujemo pa še tri poudružne misijonske postaje, kamor hodi naš pater vsako nedeljo popoldne maševati.

Nisem predaleč od sestre Vincencije Novak. Tako se večkrat obiščeva in se kaj po slovensko pogovoriva. Moja rodna sestra Alojzija pa deluje zdaj na misijonu v Vredendalu, kjer sem bila jaz prej tri leta.

Na praznik vseh svetnikov smo imeli pri nas sv. birmo. Skupno 54 birmancev, otrok in odraslih. 9 otrok je prejelo tudi sveti krst. Dela imamo čez glavo, posebno s poučevanjem med mladino, pa z učenjem krščanskega nauka. V prostem

času pa tudi ne lenarimo. Ukvarjamo se s šivanjem, da si kaj prislužimo, saj drugih dohodkov sploh nimamo!

— V drugem pismu pa ista misijonarka tole piše:

Srčna hvala za lepo darilo, ki sem ga z velikim veseljem prejela. Bog povrni vsem dobrotnikom!

V Južni Afriki delujem že 24 let. Misijonarjenje tukaj mi s preizkušnjami ni prizanašalo; pa vendar še nikoli nisem obžalovala, da sem se odločila za vzvišeni misijonski poklic. Bog je neskončen plačnik: vedno več plača, kot pa smo zaslužili!

V zadnjih časih so me predstojniki poslali sem v Anghrabrés, da bi začela nov misijon. Delo lepo napreduje. V šoli, ki smo jo s sestroami ustanovile, učimo kakih 130 otrok. Pomagata mi pri tem delu še dve sestrostri in dva učitelja. Šola je seveda privatna in moramo vse stroške vzdrževanja zanjo same nositi. Nekako

jih krijemo s šivanjem, s katerim si nekaj prislužimo: izkupiček gre potem za vzgojo domačinskih otrok. Starši naših gojencev so namreč silno revni in morejo le malo prispevati za pouk. So nam pa zelo naklonjeni in tudi učenci so ukaželjni. Več kot polovica naših gojencev prihaja sleherno jutro čez 8 km daleč v

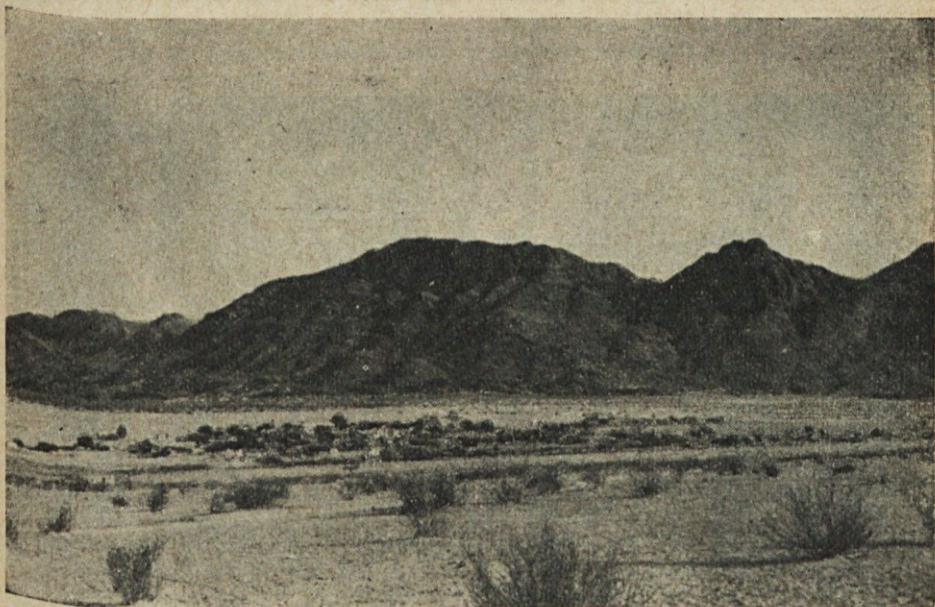
Naj omenim, da vzdržujemo poleg tega misijona še 3 podružne misijonske postaje, kamor hodi naš misijonar vsak mesec maševati. Otroci, ki so preveč oddaljeni, prihajajo na misijonsko postajo v Keimoes, kjer deluje sestra Vincenciya Novak; to je naša sosedna postaja.

Na praznik Vseh svetih smo imeli sveto birmo; birmancev je bilo 54, krščenih pa takrat 9, že precej odraslih otrok. Naši katoliški verniki so k slavlju prišli od blizu in od daleč. Z veliko ljubeznijo so sprejeli svojega škofa.

Priporočam v molitev slovenskim dobrotnikom vse potrebe našega misijona.

Vsem misijonskim prijateljem voščim vesel božič in veliko sreče v novem letu!

Pogled na pokrajino z gorami, pod katerimi leži misijon Pella.

Rodna sestra gornje misijonarke, sestra ALOJZIJA ŠTEH, ki deluje v Vredendalu, pa nam je pisala naslednje:

Najpristrčnejša zahvala Misijonski zvezi in vsem misijonskim dobrotnikom za velikodušni dar iz misijonskega sklada, ki sem ga hvaležna prejela. Bog naj vsem tisočkrat povrne. Prosim, da se nas tudi v bodoče spominjate.

Tukaj zidamo zdaj veliko cerkev, o kateri upamo, da bo prihodnje leto dozdana. Zidava pa zahteva neznansko veliko denarja. Računamo na božjo pomoč in na velikodušje naših dobrotnikov. Vemo, da ne bomo razočarani. Ta zavest, da se slovenski rojaki nas misijonarjev in misijonark tako blagodarno spominjajo, nam daje veliko poguma in moči pri našem delu, da še več žrtvujemo za čast božjo in za rešitev neumrjočih duš.

Iz Pelle v Južni Afriki je ge. Anici Tušar v USA pisa'la slovenska misijonarka s. IVANA ELIZABETA POGORELC. Nekaj odlomkov tega pisma objavljamo:

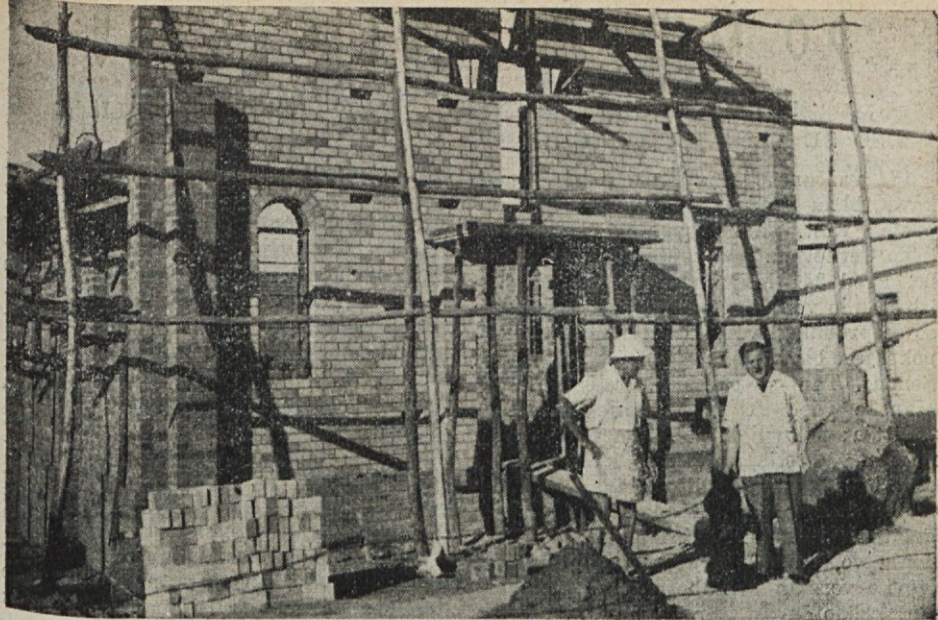
Priv pristrčna hvala za poslane božične

darove našemu misijonu. Sestra prednica in jaz z našimi malčki vred se plemenitim slovenskim dobrotnikom iz srca zahvaljujemo. Vse, kar smo prejele, nam je bilo res potrebno in bomo koristno uporabile.

Nekaj besed o delu na našem misijonu. Praznik Vnebovzetja v avgustu (pismo je datirano v lanskem novembru. — op. ur.) smo lepo proslavili. Imeli smo tudi tridnevne duhovne vaje za otroke. Udeležilo se jih je čez 260. Med njimi jih je bilo tudi 30, ki so takrat prejeli prvo obhajilo. Praznik Kristusa Kralja pa je bil namenjen predvsem odraslim. Štiri žene so takrat prvič pristopile k obhajilni mizi. Vsako soboto so na osliih prihajale 8 milj daleč h krščanskemu nauku in ostale potem v nedeljo še pri službi božji. Kakšen napor zanje, si lahko predstavljate, če dodam, da so imele seboj vsaka po dva ali tri otroke, najmlajši med njimi je imel šele nekaj mesecev. Na prvo adventno nedeljo pa sta prejela krst dva bela otroka, Evropejca, njuna mati je šele pred dvema leti prestopila v katolicizem. Zdaj vsi trije molijo za očeta, ki je, četudi zagrizen kalvinec, dal

S. Elizabeta Pogorelc z otroci misijona Pella.

P. Kladnik F. S. C. gradi v Carolini, Južna Afrika, tole hiša božjo.

vseeno pisarno dovoljenje za podelitev krsta svojima otrokoma.

Šolsko leto končujemo tukaj v začetku decembra. Med počitnicami bo ostalo pri nas še kakih 50 sirot in okrog 40 šoloobveznih otrok. Tem bomo nudili osem dnevnih duhovnih vaj.

Vsem slovenskim misijonskim dobrotnikom in prijateljem se vroče priporočam v molitev.

Iz pisma p. ALBINA Kladnika F. S. C., Carolina, Južna Afrika:

Cerkev v Južni Afriki se je znašla pred mnogimi in težkimi vprašanji. Protestantske oblasti nas zasledujejo na sleherni korak in svare ljudi pred nevarnostjo, ki prihaja iz Rima... Naši škofje so se odločili da bodo na lastne stroške vzdrževali šole za črnce. Mnogi mislijo, da bodo državne oblasti tudi te zavode prej ali slej prepovedale. Država si hoče namreč domačine vzgojiti po svojem okusu ter jim zlepa ali zgrda vsiliti v glavo, da so rojeni za sužnje in da

morajo po božji volji in zapovedi ostati večni hlapci belega človeka... Zato pa nas oblasti tako postrani gledajo; katoliški misijonarji, ki črncem dopovedujemo, da so otroci božji, nič manjše vrednosti kot belci saj smo vsi na istem križu po istem Odrašeniku odrešeni, smo jim trn v peti.

Prosim vse misijonske prijatelje in dobrotnike, da veliko molijo za zmago Kristusove Cerkve v Južni Afriki!

Krajše pismo je za božične praznike pisala tudi misijonarka mati KSAVERIJA LESJAK O.S.U. iz Randfonteina (J. Afrika). Vošči vsem dobrotnikom in misijonskim prijateljem božične praznike in srečo v novem letu. Vprašuje, če smo prejeli njeno pošiljko za misijonsko tombolo (prejeli smo vse - op. ur.) in obljublja, da se bo v prihodnje potrudila kaj več popisati svoje misijonsko delovanje na afriškem jugu. Zahvaljuje se za Kat. misijone, ki jih vneto prebira in se slednjič vsem priporoča v molitev.

PO 300 LETIH SO SE VRNILI V CERKEV

184 vaščanov iz japonske vasi Yonekawa, blizu Sendaja, je lani na isti dan prejel krst. Ta masovni vstop v katoliško Cerkev pa ima svojo posebno zgodbo. Pred 341 leti, ko je na Japonskem izbruhnulo veliko preganjanje kristjanov, so se premnogi verniki zatekli v severne pokrajine blizu otoka Hondo, v pokrajino Sendaj. Tam so počasi nastale cele krščanske vasi. A preganjanje je seglo tudi tja: polovili in pobili so vse duhovnike in voditelje, krščansko čredo pa pustili brez pastirjev. Stoletja so šla mimo, a mnogi prvotni znaki krščanstva pri tem ljudstvu le niso umrli; posebej zanimivo, da so ti ljudje ohranili večje število verskih in nabožnih knjig, ki so jih skrbno čuvali iz roda v rod. Po drugi svetovni vojni, ko se je na Japonskem začela tudi svoboda vseh verstev, so si prebivalci Yonekawe osmelili, da so iz skrivališč privlekli že orumenele stare krščanske knjige in se začeli bolj nagloblje zanimati za vero svojih prednikov. Poklicali so duhovnike iz Sendaja. Ko so ti prišli mednje, so ostrmeli, saj so se znašli med kakimi 600 Japonci, ki so na moč želeli prejeti sveti krst in katoliški verski pouk. Del teh katehumenov, so potomci pred stoletji preganjanih kristjanov, so tedaj kar v množici lani krstili v Yonekawi.

KRŠČANSKI NAUK ČEZ POLETJE NA JAPONSKEM

Na Japonskem se je v prejšnjem poletju udeležilo okrog 200 poganov posebnega tečaja krščanskega nauka, ki ga je pripravila katoliška univerza v Tokiju. Med udeleženci je bilo 75 profesorjev, 6 višjih državnih uradnikov in — čudo vseh čud — 33 šintoističnih boncev! Navkljub veliki vročini so se pri glašenci vsi do zadnjega tečaja redno, vsak večer udeleževali.

KATOLIŠKO VSEUČILIŠČE NA KOREJI

Oče Čin, ki je vstopil v jezuitski red na Japonskem in je bil ob koncu svojega študija v Evropi posvečen v duhovnika, je zdaj prišel v prestolnico Koreje, Seul. Hoče pomagati s svojimi izkušnjami in znanjem pri ustanavljanju katoliške univerze, ki jo tam pripravljajo. Pri pripravah sodeluje tudi znani jezuit p. Gépert že več kot leto dni; bil je prej rektor katoliške jezuitske univerze „Sophia“ v Tokiju. Seulsko vseučilišče bodo tokijsko vodili jezuitje iz severnoameriške podprovincije Wisconsin.

UNIVERZA NA FORMOZI

Na otoku Formozi, ki je trenutno za točišče narodne Kitajske in kjer uspešno delujeta slovenska misijonarja duhovnik Franc Rebol in laični misijonar, zdravnik dr. Janez Janež, je velika univerza v glavnem mestu Taipei. Od 5000 vpisanih akademikov jih je 230 katoličanov, se pravi 4 in pol odstotkov. Odstotek je naravnost presenetljiv, če upoštevamo, da je razmerje katoličanov do poganov na otoku komaj 4 tisočinke v pogansko morje, navkljub velikemu porastu katolicizma v zadnjih letih.

V šolskem letu 1954-55 je bilo krščenih 60 akademikov. Med manovo vpisanimi pa je spet 75 katoličanov. Vsak dan več spreobrnjenj v akademskih vrstah veča in utrjuje upanje za zmagovito rast katoliške Cerkve na Formozi. Pa tudi v sosednji Kitajski, ki pričakuje osvobodjenja prav s Formoze. Lepo število spreobrnjenih so begunci s kitajske celine, ki komaj čakajo, da bi se vrnil v domovino.

V glavnem gre zasluga za to lepo apostolsko delo med akademiki kitajski domači duhovščini, pa tudi jezuitom in benediktincem, ki so vsi profesorji na državni univerzi v Taipeiju. Jezuiti so v bližini univerze nedavno odprli posebni akademski dom, ki ga imenujejo „Beda

Cang Hall', v spomin na slavnega kitajskega jezuitskega mučenca iz sedanjega rdečega preganjanja na Kitajskem. Podobno akademsko domovanje za vseučilišnice so odprli tudi benediktinci.

VIETNAM V BOJU Z NEMORALO

V južnem Vietnamu, ki še živi v svobodi, so začeli z odločnim bojem proti družabni kugi, ki jo predstavljajo: uživanje opija, kvartopirstvo, prostitucija in alkoholizem. 27. novembra lani so prvič javno udarili po teh pregrehah.

Na dveh posebej prirejenih vozilih so po mestu prevažali naše mlajše sohe s primernimi smešujočimi napisi o nemoralnih razvadah. Po zvočnikih so pozivali prebivalstvo, naj začne odločen boj za izbrejlenje nemorale, ki je v sramoto Vietnamcem. Istega dne zvečer so javno na grmadi sredi mesta sežgali na tisoče umazanih časopisev in revij, igralnih kart in pip za opij. To sežiganje je bilo ob navzočnosti zdravstvenega ministra, ki je skupno z drugimi državnimi oblastniki in množico zdravega dijaštva hotel dati poseben poudarek tako odločnemu dejanju. Slednjič pa so na prostem uprizorili posebno burko, kjer so do dobra osmešili kadilce opija...

Kaj ko bi tudi v Ameriki in Evropi začeli posnemati Vietnamce?

NEHRU HVALI KRŠČANSKO DOBRODELNOST

Indijski ministrski predsednik Nehru je v parlamentu ob debati o predlogu za nov državni zakon o verskih spreobrnjenjih, ki je bil zavržen z velikansko večino, odločno nastopil v obrambo in hvalo krščanskih sirotišnic in zavetišč. „Posebna komisija, ki smo jo ustanovili, da pregleda, kakšen je položaj socialnega skrbstva v Indiji,“ je dejal „je po bolnišnicah in zavetiščih odkrila naravnost strahotne stvari. A nič, kar bi mogli grajati, ni našla v sirotišnicah in ženskih zavetiščih, ki jih vodijo in vzdržujejo krščanski misijonarji. Medtem ko moramo z obžalovanjem ugotavljati naravnost porazno stanje v ustanovah, ki so v državnih in privatnih rokah...“

STOLETNICA MISIJONA V JESSORE

V srcu Bengalije, med mesti Kalkuta in Dakka leži mesto Jessore, ki je stolica škofije, po svojem razsegu tako prostrane kot vsa Sicilija. Misijonsko delo v tej škofiji vodijo očetje Ksaverijanci iz Parme. Upravno pa pripada škofija Vzhodnemu Pakistanu. Škofija, ki so jo ustanovili pred tremi leti, šteje komaj 5 tisoč katoličanov sredi velikanskega morja 6 milijonov prebivalcev. Od teh jih je 4 milijone muslimanov in 2 hindujev. Protestantov je okrog 7 tisoč. V škofiji deluje 11 očetov Ksaverijancev duhovnikov, 2 misijonska brata in 13 misijonark, ki so izvečine Pakistanke. 23 katoliških šol poseča okrog tisoč dečkov in 350 deklic. Prvotno misijonsko postajo v pakistanski Bengaliji iz katere se je pozneje razvila današnja škofija v Jessore, so ustanovili misijonarji milanskih zunanjih misijonov točno pred sto leti, 19. marca 1855. Stoletnico so lani v Jessore slovesno proslavili. Udeležilo se je slavlja veliko število katoličanov iz škofije; bili so navzoči tudi štirje škofje iz Vzhodnega Pakistana.

MISIJONSKA POSTAJA POTREBUJE LADJO...

Podobne potrebe, kot jih je na Nilu imel naš sloviti misijonar Ignacij Koblehar, iam tudi katoliški misijon na oceanijskem otočju Gilbert. Za obisk in oskrbo svojih vernikov, ki živijo raztreseni po sto in sto otokih, potrebuje misijonar nujno motorno ladjo, da more k njim. Pred petimi leti so za misijonsko postajo kupili star motorni čoln, ki pa se je letos v januarju tako poškodoval, da ni za nobeno rabo več. Seveda je potreba po novi, modernejši motorni ladji vsak dan večja. Ne gre več samo za misijonarje in njegove potrebe. Osrednje šole na največjem otoku v Gilbertu, kjer misijonske sestre oskrbujejo čez leto nekaj sto otrok, bodo morale prenehati, če ne bo nove ladje; kajti otrok ne bo mogoče več hraniti, ker jim starši niso mogli drugače pošiljati živeža kot po misijonski ladji. Zdaj so se prebivalci teh otokov sami odločili in navkljub svoji

trdi revščini pričeli z nabirko za nakup nove ladjice. Novi ladji pa bo potrebno seveda tudi usposobljeno moštvo; misijonarji tistih krajev zdaj na vse vetrove pozivljejo požrtvovalne mornarje, ki bi kot laični misijonarji hoteli s svojo službo na ladji doprinesiti delež k širjenju Cerkve v Oceaniji. Prav gotovo se bodo našli v katoliškem svetu ladijski mehaniki in drugi strokovnjaki, ki se bodo odločili za to na videz nenavadno misijonsko delo, saj bodo našli na tem otočju poleg zadoščenja, da služijo s svojim poklicem najvišjim vzorom, tudi obilje veselja v naravnost pravljici pokrajini, pa tudi drugega koristnega posla: pouka domačinov v mornarstvu in možnost za znanstveno delo.

VERSKA SVOBODA V IZRAELU...

Izraelska državna ustava zagotavlja v enem svojih členov tudi popolno versko svobodo svojim državljanom. Pa so vendar Judom, ki so prešli v krščanstvo, zaprte vse privatne in državne službe. Podjetnikom, ki bi bili pripravljeni krščanske Jude navkljub temu namestiti, pa judovski sindikati in pravoverni Judje delajo takšne prepreke, da rajši odnehajo pri vsej dobri volji. Krščanskim Judom ne ostane drugo, kot da na zunaj sploh ne pokažejo svojega krščanstva...

KATOLIŠKE ŠOLE V EGIPTU

Združenje za pospeševanje šolstva v Gornjem Egiptu je pred nedavnim pozidalo spet tri nove šole. Egipčevski fe-lahi (kmečko prebivalstvo ob Nilu, do zadnjih let najbolj zapostavljeni sloj) naravnost hlepé po šolski vzgoji. Tako so se prebivalci neke vasi zbrali ob cesti, kjer bi moral mimo predsednik združenja, in ga čakali dolge ure. Ko se je sled-njič le pripeljal, so ustavili njegovo vo-zilo ga obkrožili in govorili: „Iz Ghe-zarat smo prišli, iz kraja, kjer živi okrog 20.000 ljudi, med njimi 7000 zapuščenih kristjanov. Dvoje šol smo že postavili, pa jih bomo še več, če vam je prav; sa-mo učiteljev nam dajte...“ Štirinajst dni pozneje so postavili še eno šolsko po-slopje in namestili učiteljstvo za vse

tri. Eno izmed šol so poverili v upravo Usmiljenim sestram iz Koussieja.

AFRIŠKI STUDENTJE V BELGIJI

Kakih 30 črnih akademikov študira na univerzi v Louvainu (Belgija). Izvečine so iz Belgijskega Konga in Ruande U-rundi. 11 jih študira na univerzi, 9 jih je vpisanih na višji šoli za socialno skr-bstvo, 7 jih izpopolnjuje teološke študije v belgijskih bogoslovjih. Od 27 akade-mikov, ki živijo v Louvainu, je 15 laikov in 12 duhovnikov in redovnikov. Najza-nimivejše pri vsem tem pa je, da so jim študij v Belgiji omogočili škofje ali pa katoliško Delavsko gibanje v Kongu. Dva ali trije samo živijo na stroške svojih la-stnih družin. Študirajo pa pedagogiko, psihologijo, politične vede, družboslovje, modroslovje in književnost.

MISIJONI V NYASI

Ob jezeru Nyasa (Afrika) se pne o-zemlje, ki skupno z obema Rodezijama tvori Osrednjeafriško zvezo. Po dolžini bi ta pokrajina na zemljevidu odgovar-jala nekako Angliji in Škotski skupaj. Prebivalcev ima ta zemlja 2.300.000. Med njimi je katoličanov in katehumenov skupno 400.000; protestantov vseh mogo-čih ločin je 290.000; muslimanov 150.000. Vsa velikanška večina teh črncev pa je še vedno poganska. Cerkvene pokrajine na tem področju so 4. Dve oskrbujejo Be-li očetje, ostali dve pa montfortianski misijonarji. Duhovnikov ni niti 200 za vse te milijone ljudi! Lepo pa se razvija višje semenišče v Kacebre, ki ga uprav-ljajo in vodijo Beli očetje. Študira danes tam 40 bogoslovcev, ki se vneto priprav-ljajo na bogato misijonsko delo med svo-jimi rojaki.

KATOLIŠKI DNEVNIK V RODEZIJI

1957 naj bi začel v Rodeziji izhajati prvi katoliški dnevnik, kot so sklenili na kongresu Katoliškega združenja za Afri-ko. Ustanovili so do zdaj že katoliško za-ložbo in tiskarno, ki naj izdaja ne le časopis, marveč pospešuje tudi tiskano katoliško besedo na sploh med rodezij-skimi črnici in evropskimi priseljenci.

JAPONCI ODLIKUJEJO KATOLIŠKE MISIJONARJE

Japonska vlada je podelila zaslužno odlikovanje dvema katoliškima misijonarjema. Odlikovanca, oče Luis Michel in mati Marija Harse, sta odlikovanji sprejela lani 3. novembra. Oče Michel že čez 30 let uspešno vodi pomožno zavetišče za socialno pomoč v Jochiju; zavetišče obseže dispanzer in otroški vrtec; v vrtcu poučujejo v prostem času najmlajše japonski katoliški akademiki. Mati Marija, frančiškanka misijonarka Marijina, pa je doktor medicine — doštudirala in diplomirala je v Londonu — in vodi katoliško mednarodno bolnišnico v Tokiju že čez 25 let. V bolnišnici je prostora za 130 bolnikov. Dnevno pa se tja zateka po telesno pomoč čez 400 ljudi.

ŠANGHAJSKEGA ŠKOFA POSLEDNJE DEJANJE

V prvih dneh lanskega septembra so kitajski komunisti poslednjič skušali šanghajskega škofa spraviti z svoje vode. „Prosti boste vseh davščin“, so mu govorili, „časopisje Cerkve ne bo več napadalo, lahko boste po lastni volji premeščali svojo duhovščino in jo pošiljali kamor boste hoteli vse pod pogojem, da svojim duhovnikom dovolite in jim priporočite, naj se udeležijo naših tečajev za komunistično ideologijo...“

Msgr. Kiong pa je skušnjavce odločno zavrnil, kot že nekajkrat prej, četudi je vedel, kaj ga čaka. 8. septembra so sredi noči prišli nadenj in ga vrgli v ječo skupno z veliko večino preostale duhovščine in tisoči njegovih kristjanov.

Po svojem naravnost svetniškem življenju, pa po svoji nezmagljivi vdanosti in zvestobi sv. stolici, se msgr. Kiong danes uvršča med herojske velikane katoliške Cerkve. Kot tak je pač eden najodličnejših predstavnikov danes trpeče, a jutri prav gotovo zmagovalne kitajske Cerkve.

PROTESTANTI SE VRIVAJO NA FORMOZO

Adventistična protestantska ločina South China Inland Mission je v Taipei,

glavnem mestu Formoze, kjer je zdaj kitajska narodna vlada, v letošnjem maju odprla bolniški sanatorij, kjer je prostora za 76 bolnikov. Zgradba je veljala 280 tisoč dolarjev. Slovesne otvoritve so se udeležili tudi Čankajškova soproga, poslanik U. S. A. in zunanji minister kitajske narodne vlade. Katoliški misijonski krogi so ob tej priložnosti opozorili kako se skušajo protestanti na Formozo vrniti prav z bolnišnicami in z zdravniško oskrbo za domačine. V bolnišnice predvsem zato, kar niso samo področje neposrednega misijonskega dela, marveč ker v njih vzgajajo in šolajo zdravnike in bolniške sestre katehistinje, ki skupno s telesno pomočjo prinašajo potem tudi svojo protestantsko miselnost do zadnjih kotičkov na otoku. Primer za to je šola za bolničarke v Hsin-tien ki jo ista ločina vzdržuje za vzgojo čez 200 deklet; te se pripravljajo za delo po različnih bolnišnicah in bodo v bližnji bodočnosti najodličnejše propagandistke protestantizma... Kako velike važnosti je tedaj tudi katoliško zdravniško skrbstvo! Slovenci smo ponosni, da prav na Formozi naš misijonski zdravnik dr. Janež tako uspešno s svojim poklicnim delom doprinaša velik del k zmagi edino prave vere med Formožani.

KATOLIČANI V AFRIŠKI KENIJI

Kenija ima 6 milijonov prebivalcev. Po verah se dele takole: poganov je 4.600.000, muslimanov 570.000, judov 1500, katoličanov čez 550.000, protestantov pa 350.000. Seveda so vse te številke samo približne. Prav možno, da je trenutno kakih milijon črncev na poti v islam. Samo za katoličane veljajo točne številke, kot jih objavlja uradna papeška agencija Fides. Po teh poročilih je bilo v juniju 1955 katoličanov 484.832, katoliki smo pa 102.793, skupaj tedaj točno 587.625 pripadnikov Kristusove Cerkve. Število duhovščine pa je kot po vsej afriški zemlji tudi tu zelo šibko: misijonarji v Keniji 297 inozemskih misijonarjev in samo 10 domačih duhovnikov. V obeh višjih semeniščih pa študira skupno le 28 domačih bogoslovcev.

NAŠ BARAGA

USPELA BARAGOVA NEDELJA

V Severni Ameriki obhajajo vse slovenske župnije zadnjo nedeljo v januarju Baragovo nedeljo. Tudi slovenska župnija Marije Pomagaj v Torontu že nekaj let sem posveča zadnjo nedeljo v januarju Baragi.

Posebno lepo smo obhajali Baragovo nedeljo letos. Pri obeh slovenskih božjih službah je bil govor o Baragovem zaupanju v Boga. Bila je tudi posebna nabirka za Baragov sklad. Slovenski župljani so darovali za Baragov beatifikacijski sklad \$ 96,24.

Pokupili so okrog 40 knjižic „Barago na oltar“. Popoldne so se udeležili v velikem številu molitvene ure za Baragovo beatifikacijo v cerkvi. Po molitveni uri so se pa udeležili Baragove proslave v dvorani. Pripravil jo je Baragov misijonski krožek. V sredi dvorane pred odrom je stal lepo okrašen Baragov kip. Predsednik Baragovega misijon, krožka Otmar Mauser je najprej pozdravil občinstvo in ga spomnil na veličino Barage. Nato je zapel cerkveni pevski zbor „Barago daj nam na naše oltarje“. Pesmi je sledilo predavanje rev. J. Kopača CM. z naslovom: Baraga in njegov sodobnik pesnik Prešeren. Glavna točka proslave je bila igra: Ob veliki reki, katero so igrali člani Baragovega misijon. krožka s pomočjo nekaterih igralcev dramskega odseka pri slovenskem katoliškem prosvetnem društvu „Baraga“. Med odmori so se prodajale srečke. Mogli smo razdeliti srečnikom 30 dobitkov, ki so bili dar slovenskih župljanov. Ker za prireditve ni bilo vstopnine in ker so tudi indijanske obleke za igro precej stale, je bilo čistega dobička za Baragov beatifikacijski sklad le \$ 25,76. Tako smo mogli poslati v Marquette vsega skupaj \$ 122.—. še važnejši kot materialni je pa duhovni uspeh Baragove nedelje. Slovenci v To-

rontu so pokazali, da znajo ceniti velikega rojaka in svetniškega kandidata — Barago.

Vsem, ki so do lepo uspele Baragove nedelje pripomogli, najlepša hvala.

Duhovni vodja

Baragovega misijonskega krožka

ZAHVALA IZ RIMA

Že precej časa dolgujem svetniškemu škofu Frideriku Baragi javno zahvalo za uslišanje v težki zadevi. Pred nekaj leti namreč je bil moj brat z družino v domovini v obupnem položaju. On sam bolan na žledcu, žena jetična, zelo težko bolna, dva majhna otroka v nevarnosti, da tudi zbolita. V mesecu maju je morala svakinja poslati mlajšega otroka v Dežji dom v Ljubljani, ona sama pa iti na Golnik, kjer so zdravniki predvidevali operacijo. Jaz sem se med tem časom zaupno obrnila k našemu svetniškemu rojaku in opravljala devetdnevnic v njegovo čast. V moje veliko veselje se je svakinji zdravje zboljšalo brez operacije in brez posebnega zdravljenja tako, da se je vrnila domov. Mogla je tudi vzeti nazaj mlajšega otroka, ki je popolnoma zdrav kot tudi njegov bratec. Zdaj je vsa družinica zdrava in doma že več kot eno leto, ker tudi moj brat manj trpi na svoji bolezni. To vidno uslišanje je moje zaupanje v Friderika Barago še bolj utrdilo in se mu še vnaprej priporočam v raznih zadevah. — S. Š.

Rim, 22 januarja 1956.

V kratkem izda Južnoameriška Baragova zveza novi svoj „Baragov vestnik“, v katerem bodo med drugim ponatisnjena tudi vsa v zadnjem času v sloven- v katerem bodo med drugim ponatisnjena Baragovo priprošnja.

MLADI MISIJONAR

Po tisti veličastni misijonski tomboli in čudovito lepi razstavi tam v januarju je bil Tonček kar nekam spremenjen. Obljuba Grilčevega strica mu ni in ni šla iz glave. Spet in spet je mislil na jesenske dni, ko bo s stričevo pomočjo začel hoditi v gimnazijo, da bo pozneje enkrat duhovnik in misijonar. In ko je tako razmišljal o lepih prihodnjih dneh, ki so se mu nasmihali v bodočnosti, ga je še bolj imelo, da bi že zdaj kot fantič kar največ storil za misijone. Odkar mu je Ivanka razložila, kaj je Družba Svetega Detinstva, je bil njen zares vneta član. Vse svoje sošolce in prijatelje je že zadobil, da so se vpisali. Tudi sam je veliko molil in z majhnimi žrtvami skušal pomagati širjenju božjega kraljestva med poganskimi otroki. Pa se mu je zdelo, da je tudi to še vedno premalo. Tuhtal je in tuhtal, kako bi kaj velikega storil. Kako bi pogodil nekaj, kar ne more storiti vsak dan.

Namerilo se je, da so si pri sosedovih začeli postavljati hišo. V prostem času so jo zidali kar sami. Tudi Tončkov ata je pomagal. In fant ni strpeč, da bi ne šel zraven. Ko ga je sosed opazil, kako fantič z zanimanjem gleda, ga je povabil, naj kar poprime, če hoče. In naš Tonček si ni dal dvakrat reči. Vso soboto je metel opeko, nosil vodo, zagrabil za samokolnico napolnjeno s težko prstjo, pomagal očetu, ki je postavljaval oder, da so ga vsi zares občudovali. Sam pri sebi pa je mislil:

„Tudi tale trud darujem za misijone!“
Še na misel mu ni prišlo, da bi iskal plačilo za svoje delo. Saj se zanj vendar ni trudil.

Pa ga je sosed zvečer, ko so končali za tisto popoldne, vpričo očeta pohvalil in mu stisnil v roko tri desetake.

Tonček ni vedel, ali naj vzame, ali za-

vrne. Pogledal je očeta, ki se mu je smejal, pa spet sosed, ki se je držal modro, kot bi izplačeval resničnega delavca.

„Vsak delavec je vreden svojega plačila,“ mu je dejal sosed, „naj bo velik ali majhen. Kar lepo spravi denar. Pošteno si ga zaslužil.“

Tonček je vtaknil denar v žep. Oči so se mu zaiskrile: prvi zaslužek njegovih rok! Kako ponosen je bil. A ponosu in veselju se je koj pridružilo vprašanje, kam z denarjem?

Zvečer je vprašal Ivanko.

Naš Tonček si ni dal dvakrat reči...

Zaželela sta si lepo japonsko ruto...

„Veš kaj,“ mu je dejala sestra, „tudi jaz imam okrog pet desetakov. Kaj če bi zložila skupaj in bi šla jutri na dražbo?“

„Kakšno dražbo?“

„Veš, tisto kar so poslali naši misijonarji na razstavo, pa je ostalo od žrebarnja, ker ni bilo izžrebano, bodo jutri prodali na dražbi in izkupiček poslali misijonarjem.“

„Ampak to so vendar dragocene stvari. In drago jih bodo prodali!“ je ugovarjal Tonček.

„Nekatere, druge pa morda ne. Kar pojdiva jutri. Bom že z atom govorila da bo primaknil kak desetak.“

Drugi dan, v nedeljo sta res šla. Ljudi na dražbi ni bilo veliko; a tisti, ki so prišli, so precej kupili. Spet lep izkupiček za slovenske misijonarje.

Ko sta si Tonček in Ivanka ogledovala razstavljene predmete, sta si oba zaželela lepo svileno japonsko ruto.

„Bi jo dala mami za god,“ je ponudila Ivanka Tončku. „Kaj meniš?“

Tonček je prikimal. Iz svojega bo dal za misijone, pa še mami bo veselje storil. Za misijone bo kupoval! ga je spet prešinilo.

„Kar vprašaj, koliko jo cenijo!“ je šepnil sestri.

Sto pesov!

Spogledala sta se. Torej ves denar, kar sta ga imela.

„Kar dajva,“ je spet zamrmral Tonček. „Da bi le kdo kaj več ne ponudil,“ ga je zaskrbelo.

Napeto je prisluhnil, ko je gospod, ki je dražil predmete, dvignil svileno ruto, jo pokazal zbranim in zaklical:

„Sbilena japonska ruta! Sto pesov! Kdo več da? Sto pesov v prvo...“

Tonček je napeto sledil in gledal po obrazih. Potem se je opogumil in zaklical:

„Sto pesov dam!“

Vsi so pogledali fantiča. Celo gospod, ki je dražil, se je začudil:

„Pa boš res kupil?“

„Seveda bom,“ se je odrezal Tonček. „Tu je denar!“ In že je pomolil bankovec pred dražitelja.

„Dobro torej. Sto pesov. Kdo več da? Sto pesov v prvo... v drugo...“

Tonček je skoraj trepetal. Če bi nekdo samo nekaj pesov več zaklical, bi bila ruta zanj izgubljena. Nihče se ni oglasil.

„Sto pesov v tretje!“ je spet zaklical dražitelj, se nasmehnil Tončku in mu izročil ruto. Tonček pa je moško položil preden bankovec za sto pesov. Seveda nihče ni vedel, da sta bratec in sestra skupaj kupila lepo darilo mami za god, pa da je Tonček zato s tako zavzetostjo stiskal mehko svilo med dlanmi, ker je bil ves prevzet ob misli, kako je svoj prvi z rokami zasluženi denar daroval za misijone! To je bilo res veliko dejanje, ki ga je sanjal Tonček prejšnje dni. Tudi on bo zdaj med tistimi, o katerih pišejo naši misijonarji, ko se v svojih pisnih zahvaljujejo in zagotavljajo: „da molijo za vse svoje slovenske dobrotnike...“

APOSTOLA SLOVANOV

(Nadaljevanje.)

Medtem, ko sta se sveta brata bližala Rimu, pa je papež Nikolaj I., ki ju je bil povabil v sveto mesto, umrl. Petrov prestol je zasedel novoizvoljeni Hadrian II. Ta je bil, ki je šel apostoloma Slovanov v slovesnem sprevodu nasproti, ko sta se bližala večnemu mestu. Rimljani so namreč že vedeli, da Ciril in Metodij prinašata s seboj svetinje sv. Klementa, rimskega papeža iz prvega stoletja. In hoteli so ju sprejeti nadvse slovesno.

Dragocene svetinje so po rimskih ulicah nesli v cerkev sv. Klementa, blizu starodavnega Koloseja. V tej baziliki je še ohranjena podoba iz 11. stoletja, ki kaže ta prizor. Naša apostola gresta neposredno ob papežu, vrsta diakonov nosi svetniške svetinje, drugi vihte kadilnice, spremljajo pa jih nepregledne množice.

Rim sta si sveta brata takoj osvojila. Prinesla sta tja meščanom tako dragocene svetinje enega pr-

vih papežev. Pa tudi s svojim nastopom in zglednim življenjem sta povsod vzbujala spoštovanje in občudovanje. Z veliko ljubeznijo so ju sprejeli tudi številni grški menihi, ki so takrat bivali v večnem mestu. Tako sta našla zadosti opore, da sta mogla ugodno rešiti vsa važna vprašanja, zaradi katerih sta se napotila v sveto mesto.

V Rimu sta apostola ostala celo leto. V začetku 868. leta pa je papež Hadrijan II. slovesno potrdil slovanski prevod bogoslužnih knjig in s tem tudi slovansko bogoslužje. To je eden največjih uspehov, ki sta ga sveta brata dosegla v Rimu. Po papeževem odloku se je odslej najsvetejša daritev lahko opravljala v domačem jeziku, kot je to še danes v navadi mel pravoslavni Slovani in med Slovani grško-katoliškega obreda. Po papeževem naročilu so takrat tudi posvetili v duhovnike apostola Metodija in tri njegove učence.

V Rimu pa je na oba sveta brata Bog poslal težko preizkušnjo. Ciril, ki je bil že prej bolehen, je zdaj zaradi prevelike utrujenosti in napornega dela začel vidno pešati. Zbolel je na smrt. Zdaj šele se je dokončno zavezal s samostanskimi obljubami, zdaj je pravzaprav šele sprejel samostansko ime Ciril.

Na smrtni postelji je bodril brata Metodija, naj vztraja v misijonskem delu, dajal je poslednja naročila svojim učencem ter veliko molil zanje in za svojo slovansko krščansko srenjo. Umrl je čudovito lepo 14. februarja 869.

Metodij je nameraval dragocene telesne ostanke svojega brata prepeljati v Carigrad, kot je želela mati. A rimska duhovščina je odločno vztrajala pri tem, da mora biti tak svet in odličen mož pokopan v Rimu. Papež sam je Cirilu priredil slovesen pogreb. Pokopali so ga v cerkvi svetega Klementa. Na njegovem grobu so se kmalu začeli goditi čudeži. Že takrat so ga Rimljani vneto častili kot svetnika.

Vse do smrti je Ciril vodil misijonsko delo med Hazari, Moravani

in v Kocljevi Panoniji. Metodij mu je bil samo zvest in ponižen pomočnik. Zdaj pa je vse velikansko breme misijonskega dela padlo na Metodijeve rame. Z odločno voljo se je lotil dela. Dosegel je pri papežu, da je potrdil cerkveno samostojnost panonskih in moravanskih Slovanov. S posebnim pismom je Metodija postavil za apostolskega misijonarja in svojega odposlanca za širjenje vere in ureditev Cerkve med Slovani. Po papeževem naročila je šel Metodij h knezu Koclju, da se z njim o tem mogočnem načrtu pogovori. Po vrnitvi iz Panonije nazaj v Rim je zdaj papež na Kocljevo željo obnovil starodavno sremsko škofijo, imenovano po mestu Srem, v Banatu. Metodija so v Rimu posvetili za škofa. Sveti oče ga je postavil za sremskega nadškofa s pravicami širjenja krščanske vere med Slovani. Metodijeva nadškofija je obsegala tedanjo Panonijo in Moravo; kneza v teh velikih pokrajinah pa sta bila Kocelj in Rastislav. Kot papežev odposlanec pa je imel Metodij pravico posegati tudi v versko življenje drugih slovanskih narodov.

Z ustanovitvijo nove nadškofije pa se je občutno zmanjšala moč nemških škofov, ki so si do takrat lastili cerkvene pravice nad sosednjimi slovanskimi narodi. Začeli so nasprotovati Metodiju, ki je že v tistih časih zaradi njihove ozkosrčnosti in nekrščanskega ponašanja mnogo trpel.

Še preden pa je Metodij mogel urediti novo nadškofijo, ga je zadela velika nesreča.

Knez Rastislav, dosedanji njegov zaščitnik in vladar v Moravi, je po izdaji svojega nečaka padel v roke nemškemu kralju, ki je vdrl v Mo-

ravsko. Rastislava so Nemci oslepili in zaprli v ječo, iz katere se ni več vrnil. Prijeli pa so tudi nadškofa Metodija, ki ga izdajalski Svetopolk ni hotel ščititi. Izročili so ga sodbi bavarskih škofov, ki so mu bili od nekdaj nasprotni, ker je s svojim slovanskim bogoslužjem izpodkopal njihov vpliv med Slovani. Metodij se je tako, še preden je mogel kot škof začeti z delom med Slovani, znašel v nemški ječi.

(Sledi.)

Metodij v ječi.

• Slovenski misijonarji •

Poleg p. Poderžaja imamo Slovenci v Indiji še štiri druge slovenske jezuitske duhovnike.

Zadnja leta je bralcem „Katoških misijonov“ in tudi našim misijonarjem najbolj znan p. **Jože Cukale**, ki zna pisati prav lepe misijonske zgodbe. Ko je bil še v domovini, je celo lepe pesmice pisal, tudi misijonske; marsikatero njegovo deklamacijo so slovenski otroci podajali na misijonskih prireditvah širom Slovenije.

P. Jože Cukale je bil rojen 27. aprila 1915 na Vrhniki. Gimnazijo je delal v Ljubljani in v Št. Vidu. Po bogoslovju v Ljubljani je bil 4 leta kaplan v Logatcu, odkoder se je moral umakniti pred rdečimi. Kot begunec je v Italiji vstopil k jezuitom z namenom, da gre v misijone, ki so mu bili vedno tako pri srcu. Res je v svetem letu 1950 dosegel svoj cilj in zdaj je že šesto

P. Cukale z indijskimi ministranti.

leto v Indiji, tretje kot kaplan na fari sv. Ignacija v Kiddarporju v predmestju Kalkute, kjer zbira okrog sebe zlasti mladino in pa re-

veže. Muči ga pa bolehnost, ki mu nemalo povečuje misijonske žrtve, a tudi zasluge. Otroci, molite za njegovo zdravje, da ga ohranite indijski mladini!

To je
p. Cukale

Po letih delovanja v Indiji je na prvem mestu za p. Poderžajem pač p. Viktor Sedej, ki je menda tudi z Vrhniko doma kot Cukale. Veliko je deloval na misijonski postaji Morapaj in pred p. Poderžajem v Khariju. Zdaj pa že več let župnikuje na misijonu Beidyapur v Bengaliji, kjer je zgradil misijonske postaje in pripravlja gradnjo nove cerkve. Veliko skrb posveča tudi poljedelstvu, da zagotovi misijonu gmotni obstoj in pomaga župljanom in poganom v njih revščini.

Iz Poljanske doline je doma p. Lojze Demšar, ki je včasih veliko pisal v „Katoliške misijone“. V Indijo je odpotoval pred nekako 20 leti. Deloval je v Bošontiju, še več v Morapaju in v Kakuti, kjer je še sedaj, in vrši razne važne službe v znamenitem kolegiju sv. Frančiška Ksaverija, kjer se vzgaja na tisoče indijskih študentov, pod vodstvom očetov jezuitov.

Leto za p. Demšarjem je odšel v Indijo nečak „očeta slovenskega

In ta
p. Demšar

misijonstva“ dr. L. Ehrlicha, p. Janez Ehrlich, rojen l. 1910 v Žabnicah pod Svetimi Višarjami na Koroškem. Po svojem prihodu je pomagal p. Sedeju v Morapaju, nakar je skupaj s p. Demšarjem študiral bogoslovje v Kurseongu, nato pa deloval v Bošontiju, Morapaju in Raghapurju. V Morapaju je bil sodelavec p. Demšarja in sta organizirala pomoč tisočem gladnih Bengalcev v letu grozne lakote 1943. Nato je imel važno mesto v Kur-

To je pa
p. Ehrlich

seongu pod Himalajo, potem bil podravnatelj misijonske tiskarne v Ranchiju, zdaj pa je tajnik glavnega predstojnika vseh jezuitskih misijonov v veliki Bengaliji, v katero spada tudi vlemesto Kalkuta, kjer je njegov sedež.

Pestro in bogato, pa tudi težko delovanje je zaupano slovenskim jezuitskim misijonarjem-duhovnikom v Indiji. V oporo jim je pa, ko vidijo, kako žrtve rode sadove, hvala Bogu!

IZ MISIJONSKIH KRAJEV

Misijonarka usmiljena sestra Benjami. na Kardinar nam je poslala tole prvo sliko na tej strani. Kaže dve japonski deklici iz misijonske sirotišnice v Osaki, kjer deluje s. Kardinar. Japonski otroci imajo zelo radi nastope in najrajši prirejajo prizore z narodnimi plesi.

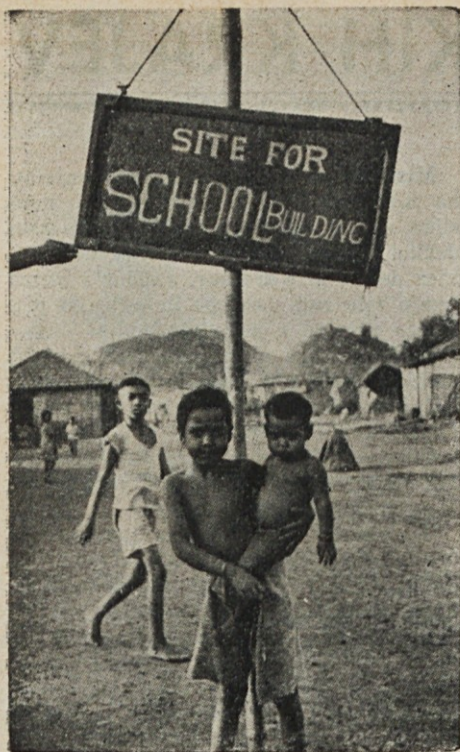
V Hongkongu se med begunci, ki so se umaknili pred prihajajočimi komunisti iz Kitajske ali iz Vietnama, kar tare otrok. Misijonarji imajo z njimi obilo posla, a veseli so oboji: misijonarji teh nasmejanih otrok, otroci pa dobrega misijonarja, ki je vrhu vsega še domačin.

Tu vidimo pa dva zamorčka. Starejši uči mlajšega narediti križ. Kaže malček, da ni nič kaj navdušen nad tako zgodnjim učenjem verouka...

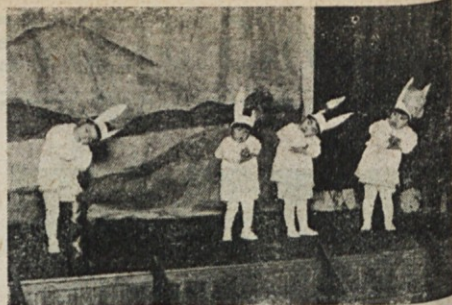
Slika s trga pred največjo cerkvijo sveta, baziliko sv. Petra v Rimu. Na misijonsko nedeljo 1955. Član misijonske dijaške zveze, ki je organizirala zbiranje misijonskih prispevkov po mestu, se sklanja k malemu prijateljsku misijonov, ki, iz svojega avtomobilčka se dvigajoč, daruje v nabiralnik svoje prihranke za misijone.

Spodnja slika nam kaže skupino japonskih otročičev.

Slika tu zgoraj: Veliki in mali otroci v nekem indijskem misijonu se že vesele nove šole, ki jo napoveduje napis na še

Ti dve sliki kažeta Japončke, ki nastopajo kot zajčki pri prireditvi.

praznem zemljišču. — Spodaj: S. Elizabet Pogorelec s svojimi učenci v Južni Afriki.

NAŠE SLIKE

Objavljamo nekaj slik iz delovanja znamenite m. Terezije ki je iz Južne Srbije odšla v Indijo in tam ustanovila posebno družbo, ki šteje danes že blizu 50 redovnic, med katerimi je tudi ena Zagrebčanka (Slovenke še nobene!), drugače pa so Bengalke in Anglo-indijke, nekatere tudi iz Čotanagpurja in Južne Indije. Za to družbo, ki je kalkutskemu nadškofu jako pri srcu, se zlasti zanimajo slovenski jezuitski misijonarji v Indiji in ji dajejo vsakovrstno oporo. Slike nam je poslal o. Cukale S. J. Gorinja nam kaže Terezijine sestre pri delitvi hrane, spodnja pa eno izmed njihovih šol v kalkutskem predmestju.

Slika na str. 267 kaže indijsko otročad, kateri so Terezijine „Sestre božje Ljubezni“ priredile lepo božično slavlje. Več tisoč otrok je bilo navzočih in obdarjenih. Spodnja slika na isti strani pa odkriva košček velike socialne mizerije, ki vlada v Kalkuti in katero skušajo Terezijine misijonarke lajšati.

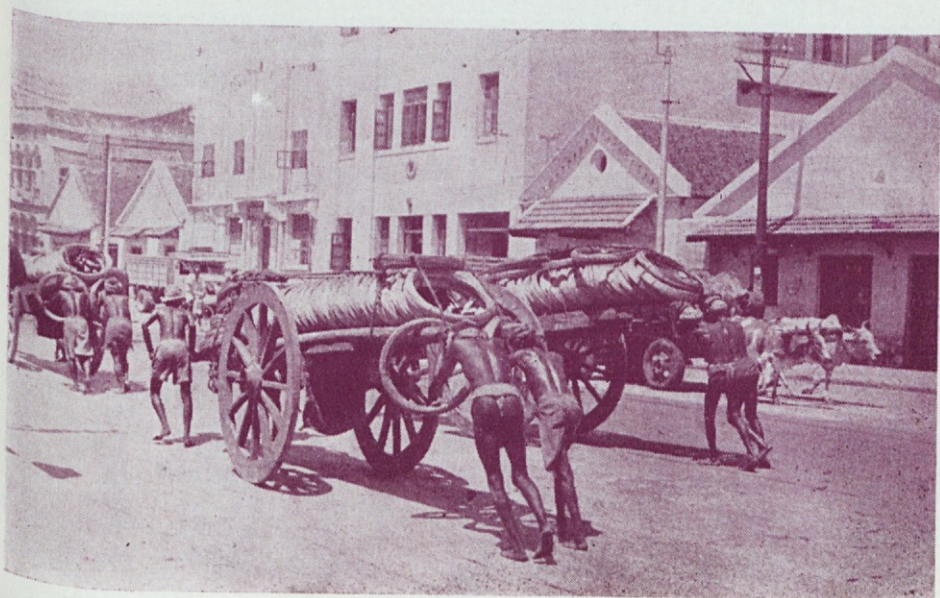
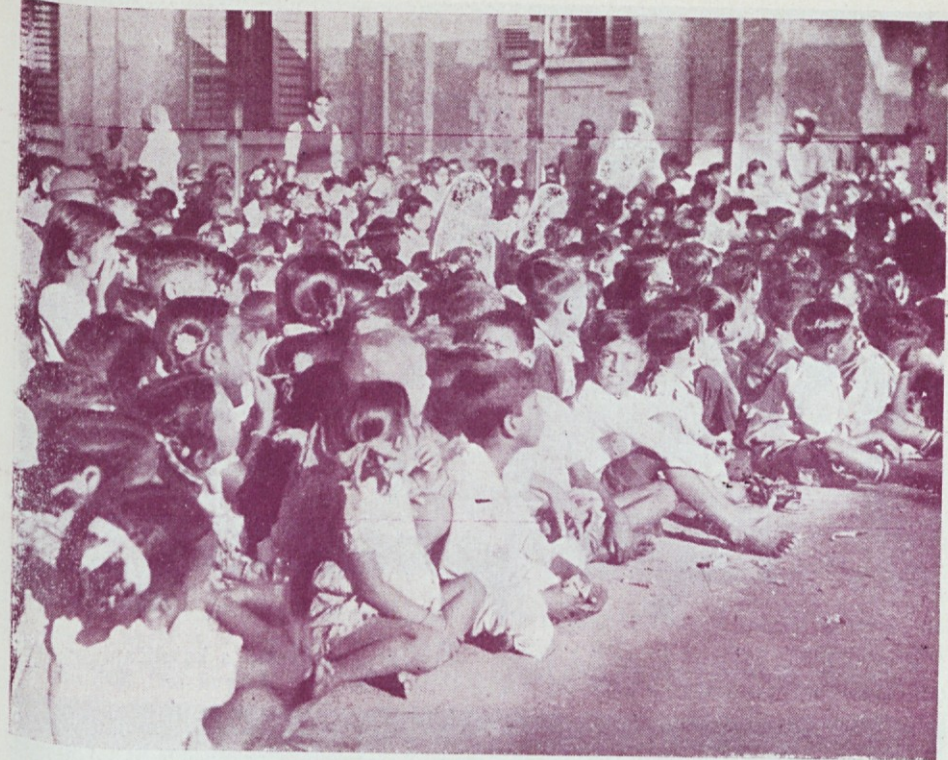

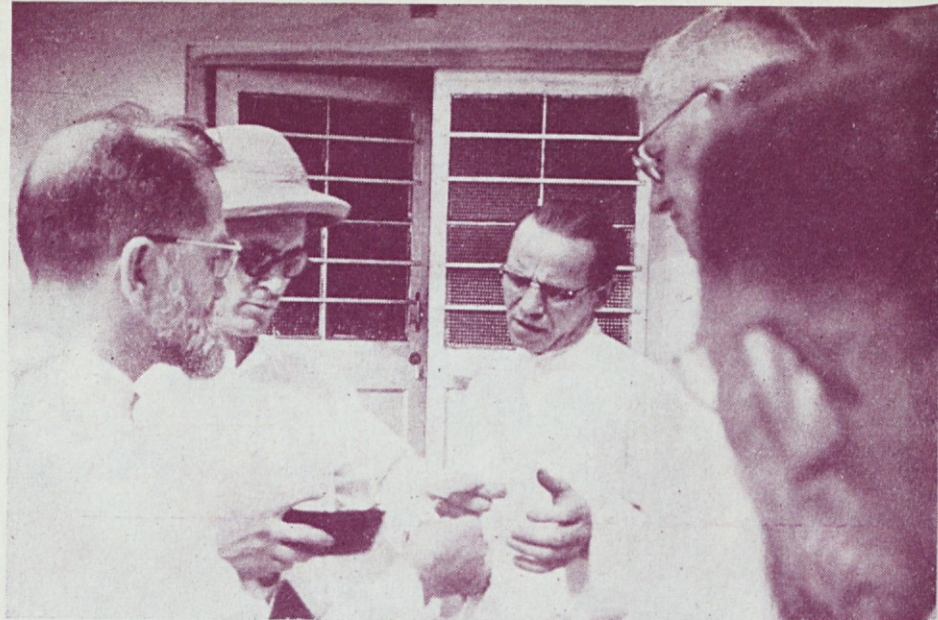

Tu m. Terezija (levo) in m. Ksaverija, Zagrebčanka. Spodaj nekaj Terezijinih sester ob kaikatskem nadškofu

mons. Perrierju S. J., ki je prišel mednje ob preobčeki novih sester. Ustanoviteljico družbe vidimo na škofovi levici.

V Kaikuti so se pred nedavnim zbrali tile slovenski jezuitski misijonarji, ki jih vidimo na sliki od leve na desno: P. Poderžaj, p. Cukale, br. Lukan, p. Sedej in br. Vidmar. Spodaj vidimo p.

Poderžaja v družbi s katoličani po marši v Kharijevi „podružnici“ Mojpit. Na sliko je p. Poderžaj pripisal: „Smo bili kar dobre volje...“ Misijonsko življenje je sicer težko, a tudi polno zadovoljstva.

Zgoraj: Hrvaški bergalski misijonar
D. Ante Gabrić S. J. daruje sveto mašo.
— Spodnja slika in naslednji dve na str.

270 kažejo igralce in prizore iz igre „Ob
Veliki reki“, ki so jo v januarju 1956
igrali naši rojaki v Torontu, Kanada.

Naročnina „Katoliških misijonov“ za leto 1956:

V Argentini 35 pesov, v U.S.A. in Kanadi 2.50 dolarja, v Italiji 1.400 lir, v Avstriji 30 šilingov, v Angliji in Avstraliji 1 funt, v Franciji 800 frankov. Drugod 2.50 dolarja.

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO!

KNJIGA JE NAPETO BRANJE, KNJIGA JE VZPODBUDNO BRANJE,
KNJIGA JE LEPO BRANJE.

Tako trdi Marijan Marolt — o kateri knjigi? O nedavno izišlem dr. Jakličevem življenjepisu:

KNOBLEHAR

Dodamo še, da je knjiga tudi ceneno branje, kajti obsega skoraj 500 strani s številnimi slikami na umetniškem papirju, a stane v karton vezana samo 35 pesov, 3 dolarje, 1000 lir, 35 avstrijskih šilingov, 2 funta, v platno vezana pa 45 pesov, 4 dolarje, 1200 lir, 45 avstrijskih šilingov, 2,5 funta.

Dobi se pri vseh poverjenikih „Katoliških misijonov“ in se naroča pri upravi: „Katoliški misijoni“, Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

MISIJON. TISKOVINE SE PLAČUJEJO NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Petek Janez CM, Misijonska pisarna, Cochabamba 1467, Buenos Aires
U.S.A.: Rev. Charles Wolbang CM, St. Vincent's Sem., 500 East Chelton Ave, Philadelphia 44, Pa. — Rudi Knez, 15011 Cardinal Ave, Cleveland 10, Ohio.
Mary Vavpotič, 1923 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. John Kopac CM, 594 Manning Ave, Toronto 4, Ont. — John Marrentic, 362 Wellesley St. E., Toronto Ont. — Rev. Martin Turk, 545 Mahon Ave, North Vancouver, B. C. — Antonija Cuden, 3958 Laval Ave, Montreal, Que.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.

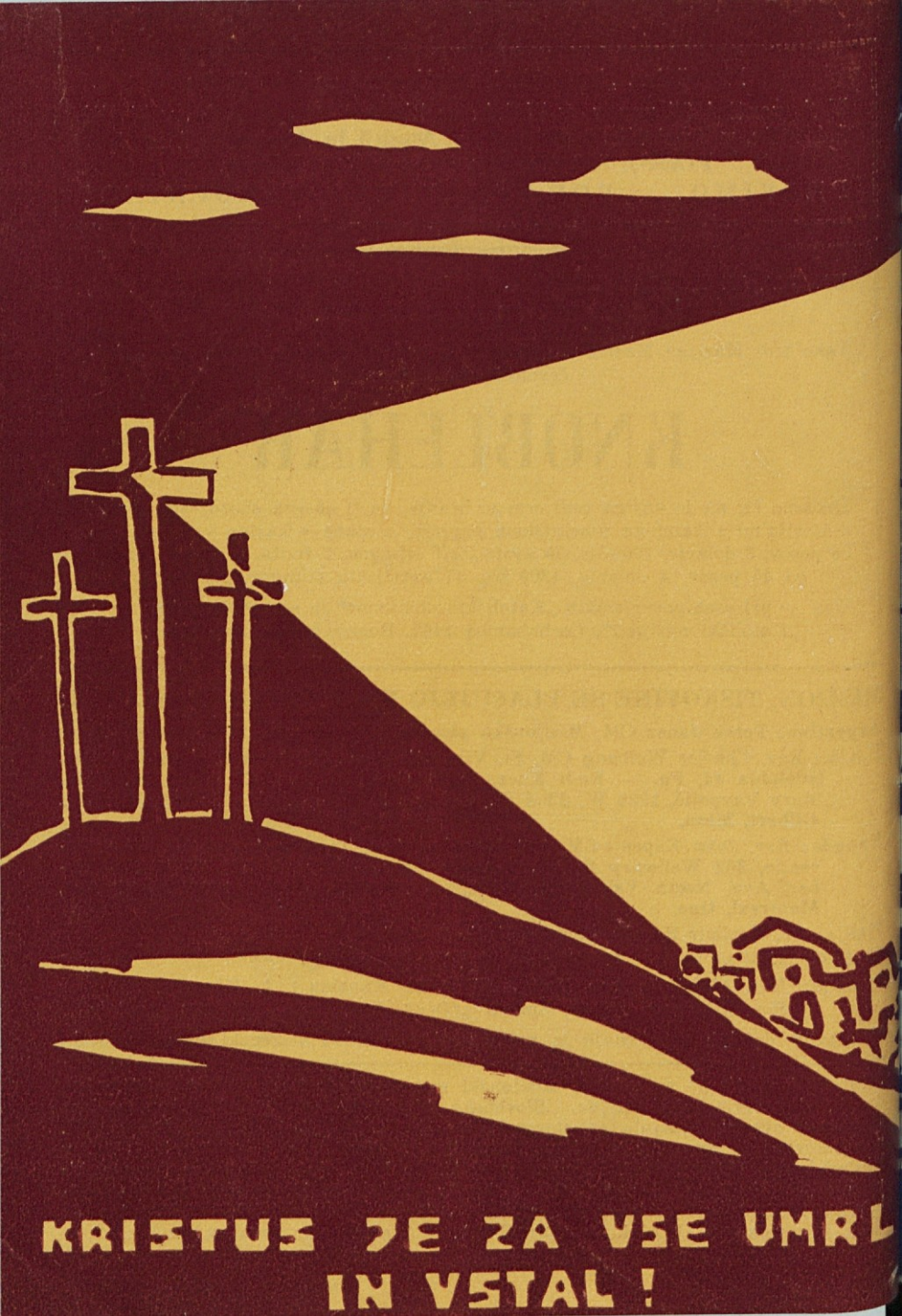
Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J., Kärnten.

Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, D.P. Camp, Kärnten, Austria.

V ostalih deželah sprejemajo iz prijaznosti naročnino slovenski dušni pastirji.

„Katoliški misijoni“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“ in „Južnoameriške Baragove zveze“. Izdajajo ga slovenski lazaristi. Urejuje Lenček Ladislav C.M. s sodelovanjem dr. Maksimilijana Jezernika v Rimu, Karla Wolbanka C.M. v Philadelphiji, U.S.A., prof. Lojzeta Geržiniča in Nikolaja Jeločnika v Buenos Airesu. Upravlja Petek Janez C.M. — Naslov uredništva in uprave: Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina. — Tiska „Federico Grote“, Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). — S cerkvenim dovoljenjem

KRISTUS JE ZA VSE UMRLE
IN VSTAL!